

Ročník 1975

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

**ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

**SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

Částka 24

Vydána dne 29. září 1975

Cena Kčs 6,80

OBSAH:

**100. Vyhláška federálního ministerstva vnitra o pravidlech silničního provozu
Oznámení o vydání obecných právních předpisů**

100

VYHLÁŠKA

federálního ministerstva vnitra

ze dne 23. července 1975

o pravidlech silničního provozu

Federální ministerstvo vnitra stanoví v dohodě se záčastněnými ústředními orgány podle § 16 odst. 1 písm. a) vládního nařízení č. 54/1953 Sb., o provozu na silnicích, ve znění zákonného opatření předsednictva Národního shromáždění č. 13/1956 Sb.:

§ 1

Politický, hospodářský a kulturní vývoj, jakož i rychlý rozvoj motorismu a cestovního ruchu v naší socialistické společnosti nezbytně vyžadují zajištění bezpečné, rychlé a spolehlivé silniční přepravy. Splnění tohoto požadavku umožňuje vedle jiných činitelů účelná úprava pravidel provozu na silnicích, která přispívá k plnění všech náročných úkolů i k zabezpečení ochrany života a zdraví osob a majetku.

ČÁST I VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

§ 2

Základní ustanovení

(¹) Silničním provozem se rozumí provoz na pozemních komunikacích¹) (dále jen „silnice“).

(²) Každý účastník silničního provozu je povinen chovat se ukázněně, pozorně a ohleduplně, neohrožovat bezpečnost a plynulost silničního provozu, jeho účastníky ani sebe nebo majetek. Přitom je povinen přizpůsobit svoje chování stavebnímu stavu a povaze silnice²) a situaci v silničním provozu.

(³) Každý účastník silničního provozu je povinen dbát dopravních značek a dopravních zařízení, uposlechnout pokynů a výzev příslušníků

¹) § 1 odst. 2 zákona č 135/1961 Sb., o pozemních komunikacích (silniční zákon)

²) § 14 vyhlášky č. 136/1961 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích (silniční zákon).

Sboru národní bezpečnosti (dále jen „příslušník“) a pokud je to v této vyhlášce dále stanoveno, i pokynů jiných osob.

(⁴) Dopravními značkami a dopravními zařízeními, jejichž vyobrazení, číslo a význam jsou uvedeny v příloze, která tvoří součást této vyhlášky, může být silniční provoz upraven odchylně od pravidel silničního provozu. Přitom pokyny světelných signálů mají přednost před dopravními značkami a pokyny příslušníka, popřípadě orgánů vojenské pořádkové služby, mají přednost též před pokyny světelných signálů.

(⁵) Osoba, která by pro svůj věk, sníženou tělesnou nebo duševní schopnost mohla ohrozit bezpečnost nebo plynulost silničního provozu, popřípadě bezpečnost vlastní, se smí zúčastnit silničního provozu jen tehdy, je-li vhodně postaráno o to, aby k ohrožení nedošlo.

§ 3

Řidiči

(¹) Řidičem může být jen osoba k řízení do statečně tělesně a duševně schopná, která v potřebném rozsahu ovládá řízení vozidla a předpisy o silničním provozu. Řidič motorového vozidla nebo tramvaje je povinen mít u sebe doklady předepsané pro řízení a provoz vozidla.

(²) Řidič smí předat řízení vozidla jen osobě, která splňuje podmínky ustanovení odstavce 1 a jejíž schopnost k řízení není snížena (§ 4 odst. 2).

(³) Nemůže-li vozidlo bezpečně ovládat jen řidič a vyžaduje-li to bezpečnost silničního provozu, je řidič povinen, pokud tuto povinnost nemá provozovatel vozidla (§ 6 odst. 3), přibrat potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob.

§ 4

Základní povinnosti řidiče

(¹) Řidič je povinen:

- a) užít k jízdě jen vozidla, které splňuje stanovené podmínky provozu vozidel na silnicích a jehož náklad odpovídá podmínekám stanoveným pro jeho přepravu (§ 35);
- b) věnovat se plně řízení vozidla a sledovat situaci v silničním provozu;
- c) neomezovat plynulost silničního provozu zejména bezdůvodně pomalou jízdou, nepřekážet v jízdě rychlejší jedoucí vozidlům a umožnit jim předjet;
- d) nesnižovat náhle rychlosť jízdy ani náhle nezastavovat vozidlo, pokud to nevyžaduje bezpečnost silničního provozu;
- e) brát ohled na osoby uvedené v § 2 odst. 5, zejména ty, které užívají zvláštní ozna-

čení [č. O 1a, č. O 1b nebo č. O 1c], popřípadě bílé hole, na řidiče označených vozidel (č. O 2a, č. O 2b nebo č. O 3) i na řidiče označených cvičných motorových vozidel;

f) nevyhazovat předměty z vozidla a neobtěžovat ostatní účastníky silničního provozu ani jiné osoby, zejména nadměrným hlukem, znečištěním ovzduší, rozsílikováním kaluží nebo bláta, zbytečným ponecháním motoru stojícího vozidla v chodu anebo bezdůvodným pojízděním s vozidlem v obci.

(²) Řidič nesmí řídit vozidlo, je-li jeho schopnost k řízení snížena požitím alkoholického nápoje před jízdou nebo během jízdy. Totéž platí, je-li jeho schopnost k řízení snížena požitím narkotik nebo léků, únavou, nevolností, úrazem, nemocí apod.

(³) Řidič, je povinen na výzvu příslušníka podrobil se dechové zkoušce, zda nepožil alkoholický nápoj a podle výsledku této zkoušky popřípadě i lékařskému vyšetření a odběru krve. Lékařskému vyšetření a odběru krve je řidič povinen se podrobit i bez dechové zkoušky, je-li nepochybně, že požil alkoholický nápoj. Řidič motorového vozidla, který odmítne podrobit se dechové zkoušce nebo lékařskému vyšetření či bezdůvodně odmítne odběr krve, zadrží příslušník do dalšího rozhodnutí řidičský průkaz.

(⁴) Zjistí-li řidič během jízdy, že vozidlo nebo náklad nesplňuje podmínky ustanovení odstavce 1 písm a), je povinen pokud možno závadu odstranit na místě. Nemůže-li tak učinit, smí v jízdě pokračovat přiměřenou rychlosťí jen do nejbližšího místa, kde lze závadu odstranit nebo kde vyřadi vozidlo z provozu. Přitom je povinen učinit taková opatření, aby během jízdy nebyla ohrožena bezpečnost ani plynulost silničního provozu, bezpečnost osob nebo majetku a nedošlo k poškozování silnice.

§ 5

Povinnosti řidičů a spolujezdce některých druhů vozidel

(¹) Řidič motocyklu a jeho spolujezdec nesmí za jízdy kouřit. Řidič motocyklu je povinen chránit si za jízdy zrak vhodným způsobem (brýlemi, ochranným štítem apod.), pokud tím není snížena bezpečnost jízdy [v mlze, při sněžení, v dešti apod.]. Řidič motocyklu o objemu válce vyšším než 50 cm³ je povinen vždy užívat za jízdy řádně upevněné ochranné příslušenství. Jeho spolujezdec je povinen ochranné příslušenství užívat za jízdy mimo obec; pro spolujezdce v postranním vozíku tato povinnost neplatí.

(²) Řidič motorového vozidla a osoby sedící na sedadlech povinně vyhavených bezpečnostními pásy jsou povinni se připoutat těmito pásky za jízdy mimo obec.

(³) Řidič motorového vozidla o celkové hmotnosti vyšší než 3500 kg a řidič jízdní soupravy nebo zvláštěho motorového vozidla je povinen jet ze svahu vždy se zařazeným rychlostním stupněm. Řidič jiného motorového vozidla je povinen tak učinit, vyžaduje-li to bezpečnost jízdy.

(⁴) Sněhových řetězů nesmí řidič motorového vozidla užít, pokud vozovka není pokryta takovou sněhovou vrstvou, aby ji sněhové řetězy nepoškozovaly. Pneumatik s protiskluzovými hroty může řidič užívat jen za stanovených podmínek.

§ 6

Povinnosti provozovatele vozidla

(¹) Provozovatel vozidla je povinen udržovat vozidlo v rádném technickém stavu. Nesplňuje-li vozidlo a náklad stanovené podmínky [§ 4 odst. 1 písm. a)], nesmí provozovatel přikázat ani dovolit, aby ho bylo užito k jízdě.

(²) Provozovatel vozidla nesmí svěřit řízení vozidla osobě, která nesplňuje podmínky stanovené § 3 odst. 1 a § 4 odst. 2.

(³) Pokud je provozovateli známo, že během jízdy nebude moct vozidlo ovládat jen řidič a že to bude vyžadovat bezpečnost silničního provozu, je povinen zajistit, aby k jízdě byl přibrán potřebný počet způsobilých a náležitě poučených osob.

(⁴) Provozovatel vozidla odpovídá za to, že barevné provedení a označení jeho vozidla bude provedeno tak, aby nebylo zaměnitelné s barevným provedením a označením vozidel Sboru národní bezpečnosti.⁵⁾

§ 7

Výklad některých pojmu

Pro účely této vyhlášky mají dálé uvedené pojmy tento význam.

(¹) „Účastníkem silničního provozu“ se rozumí osoba, která se přímým způsobem na tomto provozu podílí (řidiči, spolujezdci, chodci, jezdci na zvířatech, osoby přibrané k zajištění bezpečnosti silničního provozu nebo některých jízdních úkonů apod.).

(²) „Řidičem“ se rozumí osoba, která řídí motorové nebo nemotorové vozidlo anebo tramvaj.

(³) „Motorovým vozidlem“ se rozumí vozidlo určené pro přepravu osob nebo nákladů všechno druhu pohybující se motorickou silou po silnici.

⁵⁾ Osobní automobily Sboru národní bezpečnosti mají toto barevné provedení a označení:

- základní barva vozidla — chromová žlutá tmavá (č. odstínu 6400),
- přední a zadní dveře, přední a zadní kapota a čtverec na střeše vozidla — bílá (č. odstínu 1000),
- nápis „VB“ a číslo na střeše vozidla — černá (č. odstínu 1999).

Barevné provedení a označení motocyklů a jiných vozidel používaných Sboru národní bezpečnosti je obdobné.

(⁴) „Zvláštním motorovým vozidlem“ se rozumí zemědělské a lesnické traktory (dále jen „traktory“), jednonápravové kultivační traktory a jejich přívěsy, samojízdné sklizňové zemědělské a lesnické stroje, pojízdné pracovní stroje a motorové ruční vozíky.

(⁵) „Nemotorovým vozidlem“ se rozumí vozidlo pohybující se pomocí lidské nebo zvířecí síly (jízdní kolo, potahové vozidlo, ruční vozík apod.).

(⁶) „Jízdní soupravou“ se rozumí souprava složená z tažného nebo z tažného a tlačného motorového vozidla a jednoho nebo dvou připojných vozidel.

(⁷) „Veřejným prostředkem hromadné přepravy osob“ se rozumí autobus veřejné hromadné přepravy osob, trolejbus a tramvaj.

(⁸) „Tramvají“ se rozumí samostatně jedoucí kolejový motorový vůz nebo souprava složená z více motorových vozů anebo z motorového vozu a jednoho nebo více připojených vlečných vozů.

(⁹) „Vozovkou“ se rozumí část silnice určená především pro provoz motorových vozidel; zpravidla je ohraničena vodorovnou dopravní značkou č. V 4.

(¹⁰) „Krajnicí“ se rozumí část silnice od okraje vozovky k okraji silnice.

(¹¹) „Tramvajovým pásem“ se rozumí část vozovky určená především pro provoz tramvají. „Zvýšený tramvajový pás“ je pás oddělený obrubníky určený jen pro provoz tramvají.

(¹²) „Chodníkem“ se rozumí komunikace v obci určená především pro chodce, oddělená od silnice výškově nebo jiným způsobem.

(¹³) „Křižovatkou“ se rozumí místo, v němž se protínají nebo stýkají trasy dvou nebo více silnic. Za křižovatku se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty na silnici.

(¹⁴) „Křižovatkou s řízeným provozem“ se rozumí křižovatka, kde je provoz řízen světelnými signály, příslušníkem, popřípadě orgánem vojenské pořádkové služby.

(¹⁵) „Hranici křižovatky“ se rozumí příčná čára přerušovaná (č. V 5a, č. V 5b a č. V 5c) nebo příčná čára souvislá (č. V 6a a č. V 6b); kde taková čára není, tvoří hranici křižovatky kolmice k ose vozovky v místě, kde pro křižovatku začíná zakřivení vozovky.

(¹⁶) „Obcí“ se rozumí zastavěná oblast, jejíž začátek a konec je vyznačen dopravními značkami (č. D 39a a č. D 39b).

(¹⁷) „Překážkou silničního provozu“ se rozumí vše, co by mohlo ohrozit bezpečnost nebo plynulost silničního provozu (náklad, materiál nebo jiné předměty, popřípadě i vozidlo ponechané na silnici, závady ve sjízdnosti silnice, znečištěná silnice apod.)

(¹⁸) „Sniženou viditelností“ se rozumí období, kdy účastníci silničního provozu dostatečně zřetelně nevidí sebe navzájem ani předměty na silnici (od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, hustého deště apod.).

(¹⁹) „Dát přednost v jízdě“ se rozumí povinnost řidiče počinat si tak, aby řidič vozidla, který má přednost v jízdě, nemusel náhle změnit směr nebo rychlosť jízdy.

(²⁰) „Neohrozit jiného účastníka silničního provozu“ se rozumí povinnost řidiče počinat si tak, aby jinému účastníkovi nevzniklo žádné nebezpečí.

„Neomezit jiného účastníka silničního provozu“ se rozumí povinnost řidiče počinat si tak, aby jinému účastníkovi nijak nepřekážel.

(²¹) „Zastavením“ se rozumí uvedení vozidla do klidu na dobu nezbytně nutnou k neprodleněmu nastoupení nebo vystoupení přepravovaných osob anebo k neprodleněmu naložení nebo složení nákladu.

„Zastavením vozidla“ se rozumí přerušení jízdy z důvodů vyvolaných silničním provozem a nezávislých na vůli řidiče.

„Stáním“ se rozumí uvedení vozidla do klidu nad dobu dovolenou pro zastavení.

(²²) „Dopravní nehodou“ se rozumí událost v silničním provozu, při níž dojde k usmrcení nebo zranění osob anebo ke škodě na majetku v přímé souvislosti s provozem vozidla.

(²³) Konstrukční a provozně technické podmínky, jimž musí vozidla odpovídat v silničním provozu, stanoví vyhláška o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, z jejichž ustanovení vyplývá i vysvětlení příslušných pojmu. Pro tramvaje platí též příslušná ustanovení Pravidel technického provozu městských dráh.⁴⁾

ČÁST II

JÍZDA VOZIDLY

§ 8

Směr jízdy a jízda v jízdních pruzích

(¹) Na silnici se jezdí vpravo, a pokud tomu nebrání zvláštní okolnosti, při pravém okraji vozovky.

(²) Na krajnici smí řidič motorového vozidla vjet jen při zastavení a stání a jestliže je to nutné při objíždění a vyhýbání; přitom je povinen dbát zvýšené opatrnosti.

(³) Na silnici s vozovkou o třech jízdních pruzích vyznačených na vozovce podélými čarami přerušovanými se jezdí v pravém jízdním pruhu; střední jízdní pruh slouží k předjíždění v obou směrech, popřípadě k objíždění. To platí obdobně vždy, je-li na vozovce vyznačen podélými čarami přerušovanými lichý počet jízdních pruhů.

(⁴) Mimo obec se na silnici s vozovkou o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy jezdí v pravém jízdním pruhu. V ostatních jízdních pruzích smí řidič jet, jestliže je to nutné k objíždění nebo k předjíždění. Při odbočování vlevo je řidič povinen užít levého jízdního pruhu.

(⁵) V obci smí řidič motorového vozidla na silnici s vozovkou o dvou nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy užít k jízdě kteréhokoli jízdního pruhu. Pak se nepovažuje za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu.

(⁶) Je-li mimo obec na silnici s vozovkou o dvou nebo více jízdních pruzích v jednom směru jízdy taková hustota provozu, že se vytvoří souvislé proudy vozidel, v nichž řidič motorového vozidla může jet jen takovou rychlosť, která závisí na rychlosći vozidel jedoucích před ním, mohou řidiči jet souběžně, aniž by se považovalo za předjíždění, jedou-li vozidla v jednom z jízdních pruhů rychleji než vozidla v jiném jízdním pruhu (dalej jen „souběžná jízda“). Totož platí i v obci, kde jízdní pruhy na vozovce vyznačeny nejsou.

(⁷) Na silnici s vozovkou o třech nebo více jízdních pruzích vyznačených na vozovce v jednom směru jízdy smí řidič nákladního automobilu o celkové hmotnosti vyšší než 3500 kg, řidič jízdní soupravy, ježíž celková délka prosahuje 7 m a řidič zvláštního motorového vozidla užít k jízdě výhradně dvou jízdních pruhů nejbližších k pravému okraji vozovky.

(⁸) Přejíždět z jednoho jízdního pruhu do druhého smí řidič jen tehdy, neohrozí-li řidiče vozidel jedoucích v jízdním pruhu, do kterého přejíždí, přitom je povinen vždy dát znamení o změně směru jízdy. Tam, kde se dva jízdní pruhy sbíhají v jeden, aniž by bylo jasné, který z nich je průběžný, nesmí řidič jedoucí v levém jízdním pruhu ohrozit řidiče jedoucího v pravém jízdním pruhu. Průběžným jízdním pruhem se rozumí ten, ve kterém řidič pokračuje v jízdě, aniž by měnil její směr.

(⁹) Nejsou-li jízdní pruhy na vozovce vyznačeny, rozumí se pro účely ustanovení odstavců 6 a 8 jízdním pruhem část vozovky dovolující řidiči vozidel o třech a více kolech v jízdním proudu za sebou.

⁴⁾ Reg. v částce 25/1970 Sb. a v částce 7/1972 Sb.

(¹⁰) Je-li provoz ve vyznačeném jízdním pruhu řízen světelnými signály střídavě pro jeden i druhý směr jízdy, řídí se řidič světelnými signály uvedenými v ustanovení § 39 odst. 5. Řidič nesmí přejíždět do jízdního pruhu, do kterého byl pro něho světelným signálem vjezd zakázán.

§ 9

Jízda ve zvláštních případech

(¹) Podél nástupního nebo ochranného ostrůvku je řidič povinen jet vpravo; vlevo smí jet jen tehdy, brání-li jízdě vpravo překážka nebo jestliže je to bezpečnější s ohledem na rozměry vozidla anebo nákladu. Při jízdě podél nástupního nebo ochranného ostrůvku je řidič povinen dbát zvýšené opatrnosti.

(²) Na tramvajový pás smí řidič motorového nebo nemotorového vozidla vjet v podélném směru jen tehdy, vyžadují-li to zvláštní okolnosti zejména při objíždění, předjíždění, odbočování nebo výjíždění na silnici; zvýšený tramvajový pás smí přejíždět jen v příčném směru, a to na místě k tomu přizpůsobeném. Přitom nesmí tramvaj ohrozit ani omezit v jízdě.

(³) Za vozidlem veřejného prostředku hromadné přepravy osob, které zastavilo v obci v zastávce bez nástupního ostrůvku nebo bez nástupiště na zvýšeném tramvajovém pásu, je řidič jiného vozidla povinen zastavit vozidlo; jsou-li v zastávce vozidla dvě, je povinen zastavit za druhým vozidlem. V jízdě smí řidič pokračovat teprve tehdy, neohrozí-li již cestující, kteří nastupují nebo vystupují. To neplatí, zastavuje-li autobus, popřípadě trolejbus u okraje vozovky.

(⁴) Je-li jízdní pruh vyhrazen pro autobusy nebo trolejbusy městské hromadné přepravy osob tak, že je na vozovce vyznačen dopravní značkou č. V 14 s nápisem „BUS“ a řidiči ostatních vozidel jsou na to předem upozorněni dopravní značkou č. D 32a, platí pro řidiče ostatních vozidel přiměřeně ustanovení odstavce 2 o výjíždění na tramvajový pás i ustanovení § 15 odst. 4 a 5.

(⁵) Zařazují-li se řidiči autobusu nebo trolejbusu, pro které je jízdní pruh vyhrazen podle odstavce 4, opět do proudu ostatních vozidel, jsou řidiči tétoho vozidel povinni jim to umožnit, a to snížením rychlosti jízdy, popřípadě i zastavením vozidla; přitom je řidič autobusu nebo trolejbusu povinen dbát zvýšené opatrnosti, dát vždy znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit řidiče ostatních vozidel. Je-li vyhrazený jízdní pruh vybaven zvláštními světelnými signály, zejména je-li vyznačen na tramvajovém pásu, řídí se řidič autobusu nebo trolejbusu těmito signály.

(⁶) Kde tramvaj jede po zvýšeném tramvajovém pásu nebo kde tramvaj, autobus nebo trolejbus městské hromadné přepravy osob jedou po vyznačeném jízdním pruhu vyhrazeném pro autobusy

nebo trolejbusy městské hromadné přepravy osob, nejde o přejíždění, jedou-li řidiči ostatních vozidel rychleji nebo pomaleji.

§ 10

Objíždění

Řidič, který při objíždění vozidla, jež zastavilo nebo stojí, vozidla veřejného prostředku hromadné přepravy osob, které zastavilo v zastávce, nebo při objíždění překážky silničního provozu vybočuje vlevo ze směru své jízdy, nesmí ohrozit ani omezit protijedoucí řidiče ani ohrozit řidiče jedoucí za ním nebo jiné účastníky silničního provozu; přitom je povinen dát znamení o změně směru jízdy

§ 11

Předjíždění

(¹) Přejíždí se vlevo Vpravo se přejíždí jen vozidlo, které mění směr jízdy vlevo, není-li již pochybností o dalším směru jeho jízdy Tramvaj se přejíždí vždy vpravo

(²) Řidič nesmí přejíždět:

- a) nemá-li jistotu, že se bude moci bezpečně zařadit před vozidlo nebo vozidla, která hodlá přejet;
- b) dává-li vpředu jedoucí řidič znamení o změně směru jízdy vlevo a není-li možné přejetí vpravo podle odstavce 1, popřípadě nelze-li přejet v dalším volném jízdním pruhu v témež směru jízdy vyznačeném na vozovce;
- c) ne křížovatce a v těsné blízkosti před ní; tento zákaz neplatí, přijíždí-li řidič ke křížovatce po hlavní silnici nebo jde-li o přejíždění vpravo podle ustanovení odstavce 1; na křížovatce s řízeným provozem smí řidič přejíždět jen při světelném signálu, popřípadě pokynu příslušníka „Volno“;
- d) na železničním přejezdu a v těsné blízkosti před ním;
- e) nemá-li před sebe rozhled na takovou vzdálenost, aby s ohledem na rozdíl rychlosti svého vozidla a vozidla přejížděného neohrozil ani neomezil protijedoucí řidiče a neohrozil jiné účastníky silničního provozu.

(³) Řidič, který při přejíždění vybočuje ze směru své jízdy, je povinen dát znamení o změně směru jízdy a nesmí přitom ohrozit řidiče jedoucí za ním.

(⁴) Řidič, který při přejíždění vybočil ze směru své jízdy, je povinen se zařadit co nejdříve před vozidlo nebo vozidla, která přejel; přitom je povinen dát znamení o změně směru jízdy a nesmí ohrozit ani omezit řidiče vozidla nebo vozidel, které přejel.

(5) Řidič předjížděného vozidla nesmí zvyšovat rychlosť jízdy ani jinak bránit předjíždění.

§ 12

Rychlosť jízdy

(1) Rychlosť jízdy je řidič povinen přizpůsobit zejména svým schopnostem, vlastnostem vozidla a nákladu, povětrnostním podmínkám a jiným okolnostem, které může předvídat; smí jet jen takovou rychlosťí, aby byl schopen zastavit vozidlo na vzdálenost, na kterou má rozhled.

(2) Řidič motorového vozidla, které má na zádi povinně vyznačenu nejvyšší povolenou rychlosť, nesmí tuto rychlosť překročit. Jde-li o jízdní soupravu, nesmí řidič překročit nejvyšší povolenou rychlosť žádného z vozidel soupravy.

(3) V obci v době od 5 do 23 hodin smí jet řidič motorového vozidla rychlosťí nejvýše 60 km za hodinu, pokud dopravní značkou č. B 20a není povolena vyšší. Je-li v obci dopravní značkou č. B 20a stanovena rychlosť jízdy nižší než 60 km za hodinu, nesmí řidič motorového vozidla tuto rychlosť překročit ani v době od 23 do 5 hodin.

§ 13

Vzdálenost mezi vozidly

(1) Řidič je povinen zachovávat takovou vzdálenost od vozidla jedoucího před ním, aby mohl včas snížit rychlosť jízdy, popřípadě zastavit vozidlo, jestliže sníží řidič jedoucí před ním náhle rychlosť jízdy nebo vozidlo náhle zastaví.

(2) Řidič motorového vozidla o celkové hmotnosti vyšší než 3500 kg, jízdní soupravy, ježíž celková délka přesahuje 7 m a zvláštěho motorového vozidla je povinen mimo obec zachovávat za vozidlem jedoucím vpředu takovou vzdálenost, aby se předjíždějící vozidla mohla před něho bezpečně zařadit. To neplatí na silnici s vozovkou o dvou nebo více jízdních pruzích v jednom směru jízdy vyznačených na vozovce. Povinnost zachovávat stanovenou vzdálenost za vozidlem jedoucím vpředu nemá řidič uvedených vozidel ani tehdy, když sám předjíždí nebo se k předjíždění připravuje, ani při souběžné jízdě.

(3) Řidič, který nehodlá nebo nemůže předjet tramvaj, je povinen jet za tramvají v takové vzdálenosti, aby umožnil bezpečně předjet řidičům ostatních vozidel.

§ 14

Vyhýbání

Protijedoucí řidiči se vyhýbají vpravo, včas a v dostatečné míře. Nemohou-li se řidiči bezpečně vyhnout, je povinen dát přednost v jízdě protijedoucímu vozidlu řidič, na jehož straně jízdy je překážka nebo zúžená vozovka. Musí-li jeden z řidičů

couverat, je povinen tak učinit ten, pro něhož je to snazší nebo méně nebezpečné. Není-li možno se vyhnout protijedoucí tramvaji vpravo, vyhýbá se ji vlevo.

§ 15

Odbočování

(1) Před odbočováním na křižovatce nebo na polní nebo lesní cestu anebo na místa ležící mimo silnici (pozemek, garáž, parkoviště, čerpací stanice, továrny, nádražní a letištní prostory, obratiště tramvají apod.) je řidič povinen dát znamení o změně směru jízdy. Při odbočování nesmí řidič ohrozit řidiče jedoucí za ním; zvýšené opatrnosti je povinen dbát zejména před odbočováním na polní nebo lesní cestu anebo místa ležící mimo silnici.

(2) Vyžadují-li to okolnosti (při přepravě dlouhého nákladu apod.), je řidič povinen zajistit bezpečné odbočení pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(3) Před odbočováním vpravo je řidič povinen zajet co nejbližše k pravému okraji vozovky; musí-li přitom s ohledem na rozmiery vozidla nebo nákladu vybočit ze směru své jízdy vlevo, dává vždy jen znamení o změně směru jízdy vpravo. Před odbočováním vlevo je povinen zajet co nejdále vlevo v části vozovky určené pro jeho směr jízdy s ohledem na rozmiery vozidla nebo nákladu a šířku vozovky. Odbočují-li řidiči protijedoucích vozidel vlevo, míjejí se vlevo.

(4) Řidič odbočující vlevo je povinen dát přednost v jízdě protijedoucím motorovým i nemotorovým vozidlům a tramvajím jedoucím v obou směrech.

(5) Tramvaj, která při odbočování vpravo křižuje směr jízdy vozidla jedoucího po její pravé straně a dává znamení o změně směru jízdy, má přednost v jízdě.

§ 16

Jízda křižovatkou

(1) Řidič přijíždějící na křižovatku po silnici označené jako vedlejší je povinen dát přednost v jízdě vozidlům přijíždějícím po silnici označené jako hlavní.

(2) Nevyplývá-li přednost v jízdě z ustanovení odstavce 1, je řidič povinen dát přednost v jízdě vozidlům přijíždějícím zprava.

(3) Řidič nesmí vjet do křižovatky, nedovoluje-li mu situace pokračovat za křižovatkou v jízdě, takže by byl nucen zastavit vozidlo v křižovatce.

(4) Na příkaz dopravní značky „Stůj, dej přednost v jízdě!“ (č. C 2) je řidič povinen zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má do křižovatky náležitý rozhled.

§ 17.**Vjíždění na silnici**

(¹) Při vjíždění na silnici z polní nebo lesní cesty anebo z míst ležících mimo silnici je řidič povinen dát přednost v jízdě vozidlům jedoucím po silnici.

(²) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, je řidič povinen zajistit bezpečné vjetí na silnici pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

(³) Vozidla vjíždějící na silnici musí být předem očištěna, aby neznečišťovala silnici. Dojde-li přesto k jejímu znečištění, je povinen silnici neprodleně očistit řidič vozidla nebo organizace, která znečištění zavinila.

§ 18**Povinnosti řidičů k chodecům**

(¹) Řidič nesmí ohrozit chodce:

- a) přecházející na vyznačených přechodech, kteří již vstoupili do vozovky;
- b) při odbočování na křižovatce, jestliže chodci při přecházení na křižovatce již vstoupili do vozovky na silnici, na kterou řidič odbočuje;
- c) při odbočování na polní nebo lesní cestu anebo na místa ležící mimo silnici a při vjíždění na silnici.

(²) Řidič nesmí vjet na vyznačený přechod pro chodce, nedovoluje-li mu situace pokračovat za přechodem v jízdě, takže by byl nucen na přechodu zastavit vozidlo.

§ 19**Otačení a couvání**

(¹) Řidič nesmí otáčet a couvat:

- a) na nepřehledných nebo jinak nebezpečných místech (v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti, před nepřehledným vrcholem stoupání silnice, na něm a za ním apod.);
- b) na křižovatce s řízeným provozem a v její těsné blízkosti;
- c) na vyznačeném přechodu pro chodce;
- d) na železničním přejezdu a v jeho těsné blízkosti;
- e) v tunelu a v jeho těsné blízkosti;
- f) na jednosměrné silnici; smí zde však couvat, jestliže je to nezbytně nutné (k zajetí do řady stojících vozidel nebo vyjetí z ní apod.);
- g) jestliže by ohrozil nebo omezil ostatní účastníky silničního provozu.

(²) Vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný rozhled, je řidič povinen zajistit bezpečné otačení nebo couvání pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby.

§ 20**Zastavení a stání**

(¹) Řidič nesmí zastavit a stát:

- a) v nepřehledné zatáčce a v její těsné blízkosti;
- b) před nepřehledným vrcholem stoupání silnice, na něm a za ním;
- c) na vyznačeném přechodu pro chodce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před ním;
- d) na křižovatce a ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí křižovatky a za ní; tento zákaz neplatí v obci na křižovatkách tvaru „T“ na protější straně vyústující silnice;
- e) u zastávky tramvaje, autobusu nebo trolejbusu bez nástupního ostrůvku v úseku, který začíná ve vzdálenosti 5 m před dopravní značkou pro zastávku (č. D 29a, č. D 29b a č. D 29c) a končí ve vzdálenosti 5 m za označníkem zastávky; tam, kde taková dopravní značka není, ve vzdálenosti kratší než 25 m před a 5 m za označníkem zastávky, je-li prostor zastávky vyznačen vodorovnou dopravní značkou č. V 11 b, platí tento zákaz jen pro vyznačený prostor;
- f) na železničním přejezdu, v podjezdu a v tunelu a ve vzdálenosti kratší než 15 m před nimi a za nimi;
- g) na mostě;
- h) v místě, kde by vozidlo zakrývalo svislou dopravní značku, vodorovnou dopravní značku č. V 9a nebo č. V 14 a nebo světelné signály;
- i) ve vnitřních jízdních pruzích vyznačených na vozovce;
- j) ve vzdálenosti kratší než 5 m od začátku a koncem podélné čáry související (č. V 1a a č. V 1b) nebo nástupního ostrůvku tam, kde by mezi touto čárou nebo nástupním ostrůvkem nezůstal volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m;
- k) tam, kde by nezůstal mezi vozidlem a nejbližší tramvajovou kolejnicí volný jízdní pruh široký alespoň 3,5 m; tento zákaz neplatí v době od 19 do 5 hodin;
- l) před vjezdem na silnici z polní nebo lesní cesty nebo z míst ležících mimo silnici anebo na vyhrazeném parkovišti v době vyznačené na značce, nejde-li o řidiče vozidel, pro které je parkoviště vyhrazeno; to neplatí, jde-li o zastavení a stání, jež nepřekročí dobu tří minut, a které neohrozí ani neomezí ostatní účastníky silničního provozu, popřípadě neomezí řidiče, pro něž je parkoviště vyhrazeno;
- m) na jiných místech, kde by tím byla ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu, zejména jízda ostatních vozidel.

(²) Zastavit a stát smí řidič jen:

- a) vpravo ve směru jízdy co nejbližše k okraji silnice; na jednosměrné silnici smí zastavit a stát vpravo i vlevo;
- b) v jedné řadě; vedle stojícího vozidla v druhé řadě smí zastavit, zůstane-li volný alespoň jeden jízdní pruh široký nejméně 3 m pro každý směr jízdy;
- c) rovnoběžně s okrajem silnice; neohrozi-li bezpečnost a plynulosť silničního provozu, smí v obci zastavit a stát kolmo nebo šikmo k okraji silnice.

(3) Při zastavení a stání je řidič povinen co nejlépe využít místa a vždy dbát, aby nezneumožnil ostatním řidičům vyjeti z řady stojících vozidel. Motocykly bez postranního vozíku mají v obci zastavit a stát pokud možno kolmo nebo šikmo k okraji silnice; není-li to možné nebo vhodné, smějí zastavit a stát po dvou vedle sebe rovnoběžně s okrajem silnice.

(4) Zajíždí-li řidič při zastavení nebo stání k okraji silnice nebo k chodníku, je povinen vždy dát znamení o změně směru jízdy.

(5) Řidič motorového vozidla, které je povinně vybaveno výstražným trojúhelníkem nebo jiným rovnocenným zařízením, je povinen tohoto trojúhelníku nebo zařízení užít při nouzovém stání (závada na vozidle nebo nákladu, dopravní nehoda, náhlá nevolnost apod.). Trojúhelník nebo zařízení je řidič povinen umístit na okraji vozovky, kolmo k její ose a tak, aby bylo pro přijíždějící řidiče včas a zřetelně viditelné, a to ve vzdálenosti nejméně 50 m za vozidlem. V obci může být tato vzdálenost vyžadují-li to okolnosti, kratší. Je-li motorové vozidlo vybaveno zvláštním zařízením umožňujícím výstražnou funkci směrových světel, je řidič povinen ho užít po dobu, než trojúhelník nebo zařízení umístí na vozovce.

(6) Na silnicích označených jako silnice I. třídy (č. D 40a a č. D 40b) a za snížené viditelnosti i na ostatních silnicích s výjimkou polních a lesních cest je přímo obec zakázáno zastavení a stání než na místech označených jako parkoviště. Na vyznačeném okruhu (č. D 2) je zakázáno stání. Tyto zákazy neplatí, jde-li o nouzové stání.

(7) Vyžadují-li to místní podmínky, může být v obcích nebo v jejich částech zakázáno stání vozidlu určitého druhu na stanovenou dobu dopravní značkou č. F 5a.

(8) Řidič, který zastavil nebo stál a opět vjíždí od okraje silnice nebo od chodníku, nesmí ohrozit ostatní účastníky silničního provozu, zejména řidiče jedoucích vozidel. Přitom je povinen vždy dát znamení o změně směru jízdy. Řidičům autobusů nebo trolejbusů veřejné hromadné přepravy osob jsou v obci řidiči ostatních vozidel povinni umožnit vyjeti ze zastávky nebo ze zastávko-

vého pruhu, a to snížením rychlosťi jízdy, popřípadě i zastavením vozidla. Řidiči autobusů nebo trolejbusů nesmějí v těchto případech ohrozit zejména řidiče jedoucí stejným směrem.

(9) Otvírat dveře nebo boční stěny vozidla, jakž i nastupovat do vozidla nebo vystupovat z něho se smí jen tehdy, není-li tím ohrožena bezpečnost silničního provozu ani bezpečnost nastupujících nebo vystupujících osob.

(10) Řidič, který se hodlá vzdálit od vozidla tak, že nemůže v případě potřeby okamžitě zasáhnout, je povinen učinit taková opatření, aby vozidlo nemohlo ohrozit bezpečnost a plynulosť silničního provozu a nemohla ho neoprávněně užít jiná osoba. Je-li vozidlo povinně vybaveno zařízením proti neoprávněnému použití, je řidič povinen ho užít. Řidič motorového vozidla nebo jízdní soupravy povinně vybavených zakládacími klíny je povinen jich užít, je-li třeba zajistit vozidlo nebo soupravu proti pohybu.

S 21

Železniční přejezdy

(1) Před označeným železničním přejezdem je řidič povinen počítat si zvláště opatrně. Zejména je povinen se přesvědčit, zda může vjet na železniční přejezd. To neplatí, uvědomuje-li ho pomalu kmitající bílé světlo.⁵⁾ Je se k železničnímu přejezdu neblíž vlek nebo železniční vozidlo.

(2) Vjíždět na železniční přejezd je zakázáno:

- a) je-li dáváno znamení „Stůj!“ jedním nebo dvěma červenými střídavě kmitajícími světly přejezdového zabezpečovacího zařízení;
- b) je-li dávána zvuková výstraha přerušovaným zvukem houkačky nebo zvonku;
- c) začínají-li se již sklápět nebo jsou-li již sklopeny závory;
- d) dává-li znamení k zastavení vozidla pracovník dráhy kroužením červeným nebo žlutým praporem nebo za snížené viditelnosti kroužením červeným světlem;
- e) je-li již vidět nebo slyšet přijíždějící vlak nebo železniční vozidlo nebo je-li slyšet jeho houkání, písání apod.; to však neplatí, pokud ještě svítí pomalu kmitající bílé světlo;
- f) nedovoluje-li situace za přejezdem jeho bezpečné přejetí a pokračování v jízdě.

(3) Řidiči se před železničním přejezdem řadi za sebou v pořadí, ve kterém přijeli. Nejde-li o souběžnou jízdu, smějí řidiči přejíždět přes železniční přejezd jen v jednom jízdním proudu.

(4) Řidič je povinen 30 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění jet rychlosťí nejméně 30 km za hodinu. Svití-li pomalu kmitající bílé

⁵⁾ § 2 odst. 3 vyhlášky č. 102/1968 Sb., o křížení pozemních komunikací s drahami v úrovni kolejí.

světlo, je povinen 50 m před železničním přejezdem a při jeho přejíždění jet rychlosť nejvýše 50 km za hodinu

(5) Před železničními přejezdy, u kterých je umístěna dopravní značka „Stáj, dej přednost v jízdě!“ (č. C 2), je řidič povinen zastavit vozidlo na takovém místě, odkud má náležitý rozhled.

(6) Ustanovení této vyhlášky platná pro železniční přejezdy se vztahuje též na přejezdy označené jako vlečkový přejezd (č. A 27) s výjimkou nejvyšší povolené rychlosťi podle ustanovení odstavce 4 a zákazu přejíždění podle ustanovení § 11 odst. 2 písm. d).

§ 22

Znamení o změně směru jízdy

(1) Znamení o změně směru jízdy je řidič povinen dát kromě případů uvedených v jednotlivých ustanoveních této vyhlášky také vždy, když mění směr jízdy, vybočuje z něho nebo vyžaduje-li to bezpečnost a/nebo plynulosť silničního provozu

(2) Znamení je řidič povinen dát včas a zřetelně s ohledem na okolnosti silničního provozu, zejména na vozidla jedoucí za ním a na povahu jízdního úkonu.

(3) Znamení dává řidič směrovými světly. Nejnáležitěji vozidlo vybaveno nebo při jejich poruše, dává řidič znamení upažením. Vyžadují-li to okolnosti, zejména není-li znamení dávané směrovými světly nebo upažením (pro šířku nákladu nebo za snížené viditelností apod.) dostatečně výhledně, musí dát znamení jiným zřetelným způsobem (způsobem a náležitě poučenou osobou apod.). Jinak smí řidič provést zamýšlený jízdní úkon jen tehdy a lekovým způsobem, aby neohrozil ani neomezil jiné účastníky silničního provozu.

(4) Znamení dávané směrovými světly ponechá řidič jen po dobu, po kterou mění směr jízdy, vybočuje z něho nebo pokud nezaujme místo v jízdním pruhu, do kterého přejíždí. Znamení upažením dává řidič jen před započetím jízdního úkonu.

§ 23

Výstražné znamení

(1) V obci smí řidič dávat zvukové výstražné znamení jen tehdy, jestliže je to nutné k odvrácení hrozícího nebezpečí; mimo obec i k upozornění řidiče, kterého hodlá přejíždět

(2) Řidič motorového vozidla a třemvaje smí dávat místo zvukového výstražného znamení světelné výstražné znamení; k upozornění řidiče, kterého hodlá přejíždět, je smí dávat i v obci.

(3) Světelné výstražné znamení se dává zapínáním tlumených nebo dálkových světel a za snížené viditelnosti přepínáním tlumených a dálkových světel.

(4) Užití výstražného znamení je řidič povinen omezit na dobu nezbytně nutnou.

§ 24

Osvětlení vozidel

(1) Jedoucí motorové vozidlo, jízdní souprava a tramvaj musí mít za snížené viditelnosti rozsvíceno stanovené osvětlení. Světelné zařízení nesmí být zakryto nebo znečištěno. Řidič nesmí jet jenom s obrysovými světly. Je-li vozovka souvisle a dosažitelně osvětlena, nesmí řidič jet s dálkovými světly.

(2) Dálková světla je řidič povinen včas ztlumit před setkáním s protijedoucím vozidlem a také tehdy, mohl-li by oslnit řidiče motorového vozidla jedoucího před ním, jiného účastníka silničního provozu nebo strojvedoucího vlaku, řidiče železničního vozidla nebo řidiče plavidla.

(3) Řidič motorového vozidla, který zastavil vozidlo před železničním přejezdem, nesmí za snížené viditelnosti ponechat rozsvícena dálková světla a pokud by mohl oslnit řidiče vozidel v protisměru, ani tlumená světla

(4) Světel do mlhy smí řidič užívat jen za mlhy, sněžení nebo hustého deště, a to vždy současně s obrysovými nebo tlumenými světly. Za stejných podmínek smí řidič užívat i mlhového koncového světla. Řidič motorového vozidla, které není vybaveno světlomety do mlhy, musí mít za mlhy, sněžení nebo hustého deště rozsvícena tlumená světla. Hledacího světlometu nesmí řidič užít za jízdy.

(5) U motorového vozidla nebo jízdní soupravy, jejichž celková šířka nebo délka svými rozměry nebo rozměry nákladu přesahuje stanovené míry, musí být i za snížené viditelnosti rozsvícena tlumená světla.

(6) U jedoucího jízdního kola a potahového vozidla musí být za snížené viditelnosti rozsvíceno stanovené osvětlení.

(7) Není-li vozidlo stojící na silnici za snížené viditelnosti mimo parkoviště dostatečně osvětleno veřejným osvětlením, musí být osvětleno alespoň na straně ke středu vozovky bud obrysovými a koncovými světly nebo parkovacími světly; není-li jimi vozidlo vybaveno, musí být osvětleno na straně ke středu vozovky alespoň jedním světlem viditelným zpředu i zezadu. Toto světlo nesmí být umístěno dálko než 40 cm od bočního obrysu vozidla.

(8) U nemotorových ručních vozíků s celkovou šířkou větší než 60 cm postačuje vybavení stanovenými odrazkami

§ 25

Čerpání pohonejších hmot

(1) Zůstane-li motorové vozidlo při čerpání pohonejších hmot na silnici, nesmí řidič zajíždět k čerpací stanici z protisměru.

(2) U čerpací stanice se řidič nesmí vzdalovat od motorového vozidla; řidič i přepravovaným osobám je zakázáno kouřit, zacházel s otevřeným ohněm a seřizovat nebo opravovat motor vozidla. Při čerpání pohonných hmot je řidič povinen zastavit motor a vypnout zapalování. Pokud je k vytápění vozidla použito nezávislého topení, je řidič povinen je vypnout již před příjezdem k čerpací stanici.

(3) Vozidla s právem přednostní jízdy mají při čerpání pohonných hmot přednost.

§ 26

Vlečení motorových vozidel

(1) Při vlečení motorového vozidla smí řidičjet rychlosťí nejvýše 60 km za hodinu.

(2) Užije-li se při vlečení motorového vozidla laná, musí být jeho délka taková, aby vzdálenost mezi vozidly nebyla menší než 2,5 m a větší než 6 m; užije-li se spojovací tyče, smí být tato vzdálenost menší než 2,5 m. Spojnice musí být zřetelně viditelná a označena (tyč červenobílými pruhy o šířce 75 mm, lano červeným praporkem nebo štítkem o rozměru nejméně 20×20 cm).

(3) Motorové vozidlo se smí vleči jen tehdy, má-li v pořádku řízení a jestliže je řízeno řidičem, který splňuje podmínky ustanovení § 3 odst. 1 a § 4 odst. 2. U motorového vozidla vlečeného na laně musí být kromě toho účinné brzdy. Řidiči vlečeného a vlečeného vozidla jsou povinni předem dohodnout způsob dorozumívání během jízdy. Ustanovení tohoto odstavce neplatí, je-li motorové vozidlo vlečeno pomocí zvláštního zařízení (vyprošťovací podvozek, jeřáb apod.).

(4) Za snížené viditelnosti musí být u vlečeného vozidla rozsvíceno stanovené osvětlení. Při použití tohoto osvětlení musí být vozidlo osvětleno na straně ke středu vozovky vpředu bílým neostřujičícím světlem a vzadu alespoň jedním červeným světlem; tato světla musí být dobře viditelná a nemusí být umístěna dále než 40 cm od bočního obrysu vozidla. U vlečného vozidla musí být i za snížené viditelnosti rozsvícena tlumená světla.

(5) Vlečení více než jednoho motorového vozidla nebo motorového vozidla s přívěsem je zakázáno. Smí se však vleči motorové vozidlo s návěsem. Za motorovým vozidlem s přívěsem se nesmí vleči jiné motorové vozidlo. Motorové vozidlo vlečené pomocí zvláštního zařízení a autobus se smějí vleči jen bez přepravovaných osob; nákladní automobil bez osob přepravovaných na jeho ložném prostoru. Motocykl bez postranního vozíku se nesmí vleči nebo užít jako vlečné vozidlo.

§ 27

Omezení jízdy některých druhů vozidel

(1) V období od 15 dubna do 30. září je na silnicích označených jako silnice I. třídy (č. D 40a

a č. D 40b) nebo jako dálková silnice pro mezinárodní provoz (č. D 41) zakázána jízda motorovým vozidlům o celkové hmotnosti vyšší než 3500 kg a zvláštním motorovým vozidlům

- v poslední pracovní den před dnem pracovního klidu v době od 15 do 21 hodin,
- v první den pracovního klidu v době od 7 do 11 hodin a
- v poslední den pracovního klidu v době od 15 do 21 hodin.

(2) Vyžaduje-li to plynulost silničního provozu (v rekreačním zimním provozu apod.), může být zakázána jízda na určitých silnicích nebo jejich úsecích pro vozidla určitého druhu a na stanovenou dobu dopravní znackou č. B 12 doplněnou pořadí dodatkovou tabulkou s vhodným nápisem.

(3) Zákaz jízdy podle ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na autobusy, vozidla ozbrojených sil, ozbrojených sborů a na vozidla užitá k nezbytné zemědělské sezónní přepravě nebo k nakládce a vykládce železničních vagónů, jakož i při živelní pohromě.

(4) K užívání jednonápravových kulivačních traktorů, motorových dopravních vozíků i ručních motorových vozíků v silničním provozu, s výjimkou účelových komunikací, je provozovatel povinen si vyžádat povolení okresního dopravního inspektorátu. Veřejné bezpečnosti, který stanoví podmínky nutné k zajištění plynulosti silničního provozu (trasy, dobu apod.).

(5) Příslušník může na místě zakázat řidiči jízdu na nezbytně nutnou dobu nebo mu přikázat směr jízdy, vyžaduje-li to zajištění plynulosti silničního provozu.

§ 28

Vozidla se zvláštními výstražnými znameními

(1) Řidiči vozidel, kteří na sebe upozorňují zvláštními výstražnými znameními podle odstavce 2 (dále jen „vozidla s právem přednostní jízdy“) nejsou povinni dodržovat ustanovení části II, IV a VI této vyhlášky, vyžaduje-li to nezbytně plnení jejich zvláštních úkolů; lim nejsou zproštěni povinnosti dbát potřebné opatrnosti. To platí obdobně i pro skupiny vozidel doprovázených vpředu, a jde-li o více než tři vozidla, i vzadu, vozidlem ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru se zvláštní výstražnými znameními podle odstavce 2, u doprovázených vozidel musí být v takovém případě vždy rozsvícena tlumená světla.

(2) Řidiči vozidel požární ochrany, zdravotnické a důlní záchranné služby, ozbrojených sil a ozbrojených sborů užívají při plnění zvláštních úkolů zvukového znamení s pronikavým tónem (sirénou) doplněného modrými světly; řidiči vozidel požární ochrany, pokud nejsou vybavena těmuto výstražnými znameními, užívají zvukového znamení „Horn“ doplněného červenými světly.

(3) Řidiči ostatních vozidel jsou povinni vozidly s právem přednostní jízdy umožnit bezpečné projetí, zejména křižovatkou a jestliže je to nutné i zastavit vozidlo na takovém místě, aby jim ne-překáželi. Je-li modré světlo rozsvíceno na stojícím vozidle, jsou řidiči ostatních vozidel povinni podle okolnosti snížit rychlosť jízdy a popřípadě i zastavit vozidlo.

(4) Řidiči vozidel vybavených zvláštními výstražnými světly oranžové barvy směji známení těchto světel užívat jen tehdy, mohla-li by být jejich jízdou nebo pracovní činností ohrožena bezpečnost nebo plynulost silničního provozu. Přitom nejsou povinni dodržovat ustanovení části II, IV a VI této vyhlášky, u kterých to není možné pro zvláštní povahu těchto vozidel. Tím nejsou zproštěni povinnosti dbát potřebné opatrnosti. Řidiči ostatních vozidel jsou v takovém případě povinni podle okolnosti snížit rychlosť jízdy a popřípadě i zastavit vozidlo.

(5) Ustanovení odstavce 4 platí obdobně pro skupiny (kolony) vozidel ozbrojených sil nebo ozbrojených sborů doprovázené vpředu i vzadu vozidlem užívajícím uvedených zvláštních výstražných světel.

§ 29

Překážky silničního provozu

(1) Řidič a každý, kdo způsobi na silnici překážku, je povinen ji neprodleně odstranit. Nemůže-li se ten, kdo překážku způsobil, postarat sám o její odstranění nebo neučinit-li tak, odstraní překážku organizace, které přísluší správa silnice. Je-li známo, kdo překážku způsobil, odstraní se překážka na jeho náklad.

(2) Nemůže-li možno překážku neprodleně odstranit, je povinen ten, kdo ji způsobil, označit ji tak, aby účastníci silničního provozu mohli překážku vcas zpozorovat (červeným praporkem apod.); za snížené viditelnosti je povinen překážku označit červeným světlem. Jde-li o překážku vytvořenou motorovým vozidlem, které je povinně vybaveno výstražným trojúhelníkem nebo jiným rovnocenným zařízením, je řidič povinen ho užít. Ten, kdo překážku způsobil, musí to poté ohlásit příslušníkovi.

(3) Vytvoří-li překážku silničního provozu vozidlo ponechané na místě, kde je zakázáno zastavení nebo stání anebo nepojízdné vozidlo, rozhodne o jejím odstranění podle okolnosti zejména s ohledem na situaci v silničním provozu příslušník, a to na náklad provozovatele vozidla.

(4) Organizace, kterým přísluší správa silnice, se řídí při označování překážek trvalejší povahy ustanoveními této vyhlášky o dopravních značkách a dopravních zařízeních.

§ 30

Dopravní nehody

(1) Účastníci dopravní nehody jsou povinni poskytnout podle svých schopností a možnosti první pomoc zraněné osobě, neprodleně přivolat odbornou pomoc a na požádání si navzájem prokázat svou totožnost.

(2) Řidič, který měl účast na dopravní nehodě, je povinen

- a) neprodleně zastavit vozidlo;
- b) učinit vhodná opatření, aby nebyla ohrožena bezpečnost silničního provozu na místě dopravní nehody, vyžadují-li to okolnosti, je oprávněn zastavovat jiná vozidla;
- c) umožnit obnovení silničního provozu, zejména veřejných prostředků hromadné přepravy osob;
- d) zdržet se požití alkoholického nápoje po nehodě po dobu, do kdy by to bylo na újmu zjištění, zda před jízdou nebo během jízdy požil alkoholického nápoje.

(3) Dojde-li při dopravní nehodě k usmrcení, ke zranění nebo k hmotné škodě převyšující zřejmě na některém ze zúčastněných vozidel včetně přepravovaných věcí nebo na jiném majetku částku 1000 Kčs, jsou účastníci nehody povinni

- a) neprodleně ohlásit dopravní nehodu příslušníkovi;
- b) setrvat na místě až do příchodu příslušníka nebo se na místo neprodleně vrátit po poskytnutí nebo přivolání pomoci anebo ohlášení dopravní nehody;
- c) zdržet se jednání, které by bylo na újmu řádného vyšetření, zejména přemístění vozidel; musí-li se však situace vzniklá dopravní nehodou změnit, zejména jestliže je to nutné k vyproštění nebo ošetření zraněné osoby anebo k obnovení provozu veřejných prostředků hromadné přepravy osob, je nutno vyznačit situaci i stopy.

(4) Poškození silnice nebo obecně prospěšného zařízení, k němuž došlo při dopravní nehodě, jsou její účastníci povinni vždy neprodleně ohlásit příslušníkovi.

ČÁST III

PŘEPRAVA OSOB A NÁKLADU

§ 31

Přeprava osob

(1) Přepravované osoby nesmějí svým chováním chrodit bezpečnost silničního provozu, zejména tím, že by omezovaly řidiče v bezpečném ovládání vozidla, setrvávaly na místech, kde by byly ohroženy, vyhazovaly předměty na silnici apod. Řidič nesmí připustit, aby byl překročen povolený počet

přepravovaných osob a podle svých možností ani to, aby přepravované osoby porušily povinnosti pro ně stanovené (připoutat se bezpečnostními pásy, užít ochranné přilby apod.).

(²) V motorovém vozidle a v přívěsu určeném pro přepravu osob, v osobním dodávkovém automobilu a v postranním vozku motocyklu se smějí na místech k tomu určených přepravovat osoby až do přípustné užitečné hmotnosti, počet osob starších 12 let však nesmí převyšovat počet povolených míst. Osoba mladší 12 let se nesmí přepravovat na předním sedadle.

(³) Ustanovení odstavce 2 platí i pro přepravu osob v kabíně pro řidiče nákladního nebo dodávkového automobilu anebo zvláštního motorového vozidla; v kabíně zvláštního motorového vozidla však smějí být přepravovány jen osoby starší 15 let.

(⁴) V dodávkovém automobilu o užitečné hmotnosti do 900 kg se smějí v prostoru pro náklad přepravovat nejvýše 4 osoby starší 15 let, přitom nesmí být ohrožena jejich bezpečnost.

(⁵) Na ložném prostoru nákladního nebo dodávkového automobilu o přípustné užitečné hmotnosti nad 900 kg se smí bez povolení přepravovat nejvýše 6 osob starších 15 let určených k naiočení nebo složení nákladu; přitom nesmí být ohrožena jejich bezpečnost. Taková přeprava je zakázána na jiných než shora uvedených motorových vozidlech a na sklápěcích automobilech.

(⁶) Na jiných přívěsech, než které jsou určeny pro přepravu osob, je přeprava osob, s výjimkou ustanovení § 34, zakázána.

(⁷) Na druhém sedadle motocyklu se smí přepravovat osoba starší 7 let, a to jen tehdy, je-li motocykl vybaven odpovídajícími opěrami pro nohy a byla-li při schválení technické způsobilosti motocyklu taková přeprava povolena. Boční posed spolujezdce není dovolen.

§ 32

Přeprava osob autobusy, trolejbusy a tramvajemi

(¹) Cestující veřejného prostředku hromadné přepravy osob je povinen chovat se při čekání, nastupování, za jízdy a při vystupování tak, aby neohrožoval bezpečnost nebo plynulosť silničního provozu; zejména nesmí v zastávce bez nástupního ostrůvku vstoupovat do vozovky, pokud veřejný prostředek hromadné přepravy osob nezastaví; přitom je povinen uposlechnout pokynů pracovníka dopravního podniku. Vyžaduji-li provozní nebo jiné závažné důvody, aby cestující na pokyn tohoto pracovníka vystoupili nebo nastoupili mimo zastávku a přitom vstoupili do vozovky, je tento pracovník oprávněn zastavovat jiná vozidla.

(²) Řidič veřejného prostředku hromadné přepravy osob se nesmí za jízdy bavit s jinými osobami, jíst, pit a kouřit, rozjíždět se před uzavřením dveří a otevřít dveře před zastavením vozidla ani vpouštět cestující do kabiny nebo prostoru vyhrazeného pro řidiče.

(³) Ustanovení odstavců 1 a 2 platí přiměřeně i pro nepravidelnou přepravu osob veřejnými prostředky hromadné přepravy osob a autobusy neveřejné, tj. závodové a podobné přepravy osob. Na dodržování těchto ustanovení přepravovanými osobami je povinna dbát osoba k tomu určená.

(⁴) Podrobnosti o přepravě osob veřejnými prostředky hromadné přepravy osob, zejména povinností i práva jejich řidičů a průvodců, upravují zvláštní předpisy.⁶⁾

(⁵) Zastávky veřejného prostředku hromadné přepravy osob lze zřídit jen tam, kde to neohrožuje bezpečnost a plynulosť silničního provozu; ke zřízení zastávky je třeba souhlasu okresního dopravního inspektorátu Veřejné bezpečnosti. Podrobnosti upravují zvláštní předpisy.

§ 33

Hromadná přeprava osob na nákladním nebo dodávkovém automobilu

(¹) Na ložném prostoru nákladního nebo dodávkového automobilu o užitečné hmotnosti vyšší než 900 kg je dovoleno přepravovat více než 6 osob na základě povolení okresního národního výboru, jestliže je to nezbytně nutné ke splnění hospodářských úkolů a nelze-li užít vozidlo určeného k přepravě osob. Okresní národní výbor vydává povolení pro jednotlivou přepravu nebo na určitou dobu, nejdéle však na dobu 6 měsíců. Povolení musí mít řidič u sebe. Na dálnici a silnici pro motorová vozidla se taková přeprava nepovoluje.

(²) K přepravě se smí užít jen automobilu, jež technickou způsobilost přezkoušel okresní dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti a neuplynulo-li od přezkoušení více než 6 měsíců. Automobil smí řídit jen řidič starší 21 let, který má v řízení takového vozidla nejméně dvouletou praxi.

(³) Počet přepravovaných osob nesmí překročit u dodávkového automobilu o užitečné hmotnosti od 900 do 1500 kg	10 osob,
od 1501 do 2500 kg	15 osob,
od 2501 do 5000 kg	20 osob,
od 5001 do 7000 kg	30 osob,
od 7001 kg	40 osob.

⁶⁾ Vyhláška č. 127/1964 Sb., o městském přepravním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 133/1964 Sb., o silničním přepravním řádu.

Pravidla technického provozu městských drah.

Předpis pro S-provoz v městské dopravě oznámený v části XIX bod 20 přílohy vyhlášky č. 129/1967 Sb.

Osoby mladší 15 let je dovoleno přepravovat jen tehdy, jsou-li doprovázeny osobou starší 18 let.

(4) Automobil musí být opatřen sedadly s opěradlem připevněným k vozidlu, přičemž jeho stěny musí být dostatečně vysoké, aby osoby za jízdy nevypadaly, a pokud nejde o automobil se skříňovou karosérií, i napjatou plachtou.

(5) Přepravované osoby nesmějí za jízdy stát, vyklánět se ani vyhazovat nebo nechat vyčnívat předměty z vozidla; za to odpovídá osoba, kterou určí provozovatel vozidla z přepravovaných osob.

(6) Rychlosť jízdy nákladního nebo dodávkového automobilu hromadně přepravujícího osoby nesmí překročit 60 km za hodinu. Další podmínky pro hromadnou přepravu osob mohou být stanoveny v povolení vydaném okresním národním výborem.

(7) Ustanovení odstavců 1 a 6 neplatí pro hromadnou přepravu osob nákladním nebo dodávkovým automobilem požární ochrany při plnění jejich úkolů, automobilem plnícím výcvíkové úkoly Svazu pro spolupráci s armádou a pro přepravu osob při živelní pohromě. Na nákladní a dodávkové automobily přepravující příslušníky ozbrojených sil, ozbrojených sborů a Lidových milicí se nevztahuje ustanovení odstavců 1 až 4 a 6.

§ 34

Přeprava osob na nákladním přívěsu traktoru

(1) Na ložném prostoru nákladního přívěsu traktoru je dovoleno přepravovat osoby jen na pracoviště a zpět, jestliže je to nezbytně nutné k plnění hospodářských úkolů. K přepravě se nesmí užít nákladního dvoukolového přívěsu a takového sklářského přívěsu, který nemá vyklápěcí korbu pevně zajištěnou svorníky.

(2) Při přepravě osob podle odstavce 1 musí být dodrženy tyto podmínky:

- k traktoru smí být připojen jen jeden přívěs;
- přívěs musí být vybaven průběžnou brzdou obsluhovanou řidičem;
- traktor smí řídit jen řidič starší 21 let, který má nejméně dvouletou praxi v řízení traktoru;
- počet přepravovaných osob nesmí být vyšší než 15, osoby mladší 15 let je dovoleno přepravovat jen tehdy, jsou-li doprovázeny osobou starší 18 let;
- přepravované osoby jsou povinny sedět na sedadlech připevněných k ložné ploše přívěsu, přičemž stěny přívěsu musí být dostatečně vy-

soké, aby osoby za jízdy nevypadaly nebo musí sedět na podlaze přívěsu; přepravované osoby se nesmějí za jízdy vyklánět ani vyhazovat nebo nechat vyčnívat předměty z přívěsu;

f) rychlosť jízdy nesmí překročit 20 km za hodinu.

§ 35

Přeprava nákladu

(1) Při přepravě nákladu nesmí být překročena užitečná hmotnost vozidla, zatížení náprav a přípustné rozměry stanovené pro vozidlo včetně nákladu. Náklad musí být na vozidle řádně umístěn a upevněn, aby neohrožoval bezpečnost a plynulosť silničního provozu, nezuečíšloval nebo nepoškozoval silnici, nezpůsoboval nadměrný tlak, neznečisťoval ovzduší a nezakrýval stanovené osvětlení, odrazky, poznávací značky vozidla a vyznačení nejvyšší povolené rychlosti; to platí i pro zařízení sloužící k upevnění a ochraně nákladu (plachta, řetězy, lana apod.). Předměty, které lze snadno přehlédnout (jednotlivé tyče, roury apod.), nesmějí po straně vyčnívat.

(2) Přečnívá-li náklad vozidlo vpředu nebo vzadu více než o 1 m nebo přečnívá-li náklad do strany u motorového vozidla vnější okraj obrysův světel více než o 40 cm a u nemotorového jeho okraj více než o 40 cm, musí být přečnívající konec nákladu označen červeným praporkem o rozměrech nejméně 30 × 30 cm; za snížené viditelnosti vpředu neoslnjujícím bílým světlem a bílou odrazkou a vzadu červeným světlem a červenou odrazkou. Odrazky nesmějí být trojúhelníkového tvaru a smějí být umístěny nejvýše 1,20 m nad rovinou vozovky.

(3) Povinnost označit náklad přečnívající vozidlo do strany za snížené viditelnosti podle odstavce 2 neplatí pro vozidla přepravující zemědělské výrobky; za snížené viditelnosti se užije světla nebo odrazek.

(4) Při přepravě zvířat nesmí být ohrožena bezpečnost řidiče nebo osob přepravovaných ve vozidle ani bezpečnost silničního provozu.

(5) Nakládání a skladání nákladu na silnici je dovoleno jen tehdy, nelze-li to bez zvláštních obtíží provést mimo silnici (ve dvoře, v průjezdu apod.). Složení a naložení nákladu musí být provedeno co nejrychleji a tak, aby nebyla ohrožena bezpečnost silničního provozu. Není-li možno složený náklad neprodleně odstranit ze silnice, platí ustanovení o prekážkách silničního provozu.

(6) Podrobnosti o přepravě nákladu upravují zvláštní předpisy⁷⁾.

⁷⁾ Vyhľášky č. 49/1971 Sb., o bezpečnosti práce při provozu silničních vozidel, a č. 87/1971 Sb., k zajištění bezpečnosti práce při provozu silničních vozidel.
Vyhľáška č. 133/1984 Sb., o silničním přepravním řádu.

§ 36

Přeprava nebezpečného nákladu

PM přepravě nebezpečného, například výbušného, snadno hořlavého nebo podobného nákladu platí ustanovení zvláštních předpisů. Vozidlo přepravující nebezpečný náklad musí být označeno tabulkou s nápisem „Nebezpečný náklad“ nebo tabulkou se symbolem výbušného (č. O 4a) nebo snadno hořlavého materiálu (č. O 4b) anebo radioaktivního materiálu (č. O 4c); jde-li o trvalou přepravu, může být označení provedeno na vozidle.

ČÁST IV**RÍZENÍ A ÚPRAVA SILNIČNÍHO PROVOZU**

§ 37

Dopravní značky a zařízení

(¹) V silničním provozu se užívají svíslé dopravní značky (na tabulích), vodorovné dopravní značky (na vozovce a soudcích silnice) a dopravní zařízení.

(²) Svíslé dopravní značky jsou:

- a) výstražné značky, které upozorňují na místa, kde účastníku silničního provozu hrozí nebezpečí a kdo je proto povinen dbát zvýšené opatrnosti (č. A 1a až č. A 27);
- b) zákazové značky, které ukládají účastníku silničního provozu zákazy nebo omezení, jichž musí uposlechnout (č. B 1 až č. B 31);
- c) příkazové značky, které ukládají účastníku silničního provozu příkazy, jichž musí uposlechnout (č. C 1a až č. C 9);
- d) informativní značky, které dávají účastníku silničního provozu nutné informace nebo slouží jeho orientaci (č. D 1a až č. D 44);
- e) dodatečné tabulky, které zpřesňují, doplňují nebo omezují význam dopravní značky, pod kterou jsou umístěny (č. E 1 až č. E 8d);
- f) zvláštní značky, které upozorňují na zvláštní situaci, nebezpečí nebo místní úpravu (č. F 1 až č. F 5b).

(³) Pokyny přenosných svíslých dopravních značek mají přednost před pokyny trvalých svíslých dopravních značek, pokud bezpečnost silničního provozu nevyžaduje, aby tyto byly dočasně zrušeny zakrytím.

(⁴) Vodorovných dopravních značek (č. V 1a až č. V 14) se užívá buď ve spojení se svíslými dopravními značkami (popřípadě s dopravními zařízeními), jejichž údaje zdůrazňují nebo upřesňují, anebo samostatně. Vodorovné dopravní značky jsou na vozovce vyzařeny barvou nebo jiným srovnatelným způsobem. Hřebů se užívá Jen u přerušovaných čar v obci a k doplnění dopravní značky

vyznačující okraj vozovky (č. V 4). Při přechodné úpravě se k vyznačení dočasné nutné změny užívá odchyliných barev a popřípadě hřebů k zlepšení viditelnosti.

(⁵) Dojde-li při změně místní úpravy silničního provozu výjimečně na přechodnou dobu ke změně svíslých dopravních značek, mají pokyny těchto značek přednost před pokyny vodorovných dopravních značek.

(⁶) Dopravními zařízeními jsou zejména:

- a) světelná signalizační zařízení se světelnými signály (č. S 1a až č. S 9g);
- b) výstražné a světelné majáčky označující ostrůvky ve vozovce, popřípadě překážky silničního provozu;
- c) vodicí směrové sloupky;
- d) odrazové vodicí značky vyznačující okraj silnice v barvě oranžové vpravo a v barvě bílé vlevo ve směru jízdy;
- e) dopravní kužele (č. Z 1);
- f) dopravní hlásky;
- g) zábrany pro označování uzavřek nebo překážek (č. Z 2a a č. Z 2b);
- h) bílo-(žlutlo)-černé pruhy označující trvalé překážky (č. Z 2c);
- i) vodicí tabule (č. Z 3);
- j) směrovací desky (č. Z 4);
- k) výstražná přerušovaná oranžová světla umístěná na dopravních kuželích, dopravních hláskách, zábranách, směrových tabulích apod. upozorňující řidiče na nutnost zvýšené opatrnosti;
- l) odrazová zrcadla ke zlepšení viditelnosti vozidel projíždějících křížovatkou nebo jiným nebezpečným anebo nepřehledným místem;
- m) ochranná zábradlí, řetězy apod.

§ 38

Užívání dopravních značek a dopravních zařízení

(¹) V silničním provozu se smí užívat dopravních značek a dopravních zařízení jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně vyžaduje zajištění rezpečnosti a plynulosti silničního provozu. Silniční provoz se v místě nezbytně nutné upraví, omezí nebo zastaví dopravními značkami a dopravními zařízeními, vyžadují-li to místní podmínky, stavba, udržba nebo ochrana silnice nebo jiný důležitý veřejný zájem (dále jen „místní úprava silničního provozu“).

(²) Zda, kde a jakých dopravních značek a dopravních zařízení se má užít a jaké místní úpravy silničního provozu mají být provedeny v jednotlivých případech, stanoví:

- a) okresní dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti, a to po projednání s příslušným národním výborem, jde-li o dopravní značky č. A 23, č. A 24, č. A 25a až č. A 25c a č. A 27 a značku č. C 2, může být umístěna před železničním přejezdem, po projednání s příslušným drážním správním orgánem. V Praze, Bratislavě, Brně a Ostravě to stanoví národní výbory se souhlasem příslušného dopravního inspektorátu Veřejné bezpečnosti;
- b) drážní správní orgán, jde-li o dopravní značky č. A 26a a č. A 26b po projednání s příslušným národním výborem, správcem pozemní komunikace a s příslušným dopravním inspektorátem Veřejné bezpečnosti;
- c) na dálnici ministerstvo vnitra České socialistické republiky nebo ministerstvo vnitra Slovenské socialistické republiky, popřípadě federální ministerstvo vnitra po projednání s federálním ministerstvem dopravy,
- d) na účelových komunikacích uvnitř objektu organizace, které přísluší jejich správa, se souhlasem okresního dopravního inspektorátu Veřejné bezpečnosti.

(³) Při stavbách a rekonstrukcích silnic v prováděném stavebním řízení a při povolování uzavírek a objížděk platí obdobně ustanovení odstavců 1 a 2.

(⁴) Na práce na silnici, které nevyžadují ani částečného uzavření silnice, stačí upozornit na dobu nezbytně nutnou dopravní značkou č. A 15 nebo červeným praporkem a za snížené viditelností červeným nebo přerušovaným oranžovým světlem. Označit pracoviště je povinna organizace, která práce provádí.

(⁵) Při rozhodování o povolení vylírazeného parkoviště si národní výbor vyžádá souhlas okresního dopravního inspektorátu Veřejné bezpečnosti. Parkoviště je možno vyhradit jen pro dobu nezbytně nutnou (dny, hodiny).

(⁶) Veškeré dopravní značky musí být prováděny podle vzorů uvedených v příloze. Stanovené tvary symbolů světlých dopravních značek se nemějí nijak měnit; to však neplatí pro značky se symboly, které mohou být obráceny, a se symboly, číslicemi apod., které jsou uvedeny jen jako vzory. Podrobnosti o rozinřech, barvách a přesném provedení a umisťování dopravních značek, dopravních zařízení i světelných signálnic zařízení upravuje zvláštní předpis.

(⁷) Na dopravních značkách a na jejich sloupcích nebo na dopravních zařízeních je zakázáno umisťovat cokoliv, co nesouvisí se značkou nebo zařízením. V blízkosti silnice je zakázáno umisťovat předměty nebo zařízení, které by mohly vést k zaměně s dopravní značkou nebo dopravním zařízením, které by je zakrývaly nebo svou úpravou zmenšovaly jejich význam a/nebo oslnovaly či roz-

plylovaly pozornost účastníka silničního provozu způsobem ohrožujícím bezpečnost tohoto provozu. Toto ustanovení nesmí být porušeno zejména při umisťování prostředků prostorové propagace při silničích, k němuž udělují povolení příslušné orgány státní správy podle zvláštních předpisů.

(⁸) Pro plnění některých úkolů, při nichž se musí užít silnice (při měření apod.), může příslušný dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti povolit k zajistění bezpečnosti pracovníků a k upozornění účastníků silničního provozu na použitá vozidla, příslušným praporkem a užívání přenosných dopravních značek, popřípadě dopravních zařízení (dopravní kužele apod.). Organizace, které přísluší správa silnice, smí užívat přenosných dopravních značek a dopravních zařízení bez povolení. Organizace, které přísluší péče o číslovou silnici, smí se souhlasem okresního dopravního inspektorátu Veřejné bezpečnosti užívat při občasném důkladném číslení vozovky přenosné dopravní značky č. B 29 vyznačeném doby její platnosti. V Praze, Bratislavě, Brně a Ostravě povolují užívání přenosných dopravních značek, popřípadě dopravních zařízení národní výbory. Přenosné dopravní značky a dopravní zařízení smějí být umisťovány jen na dobu nezbytně nutnou.

§ 39

Řízení provozu světelnými signály

(¹) Při řízení provozu na křižovatce se užívají světelných signálů tříbarevné soustavy s plnými kruhovými světly nebo se světly se směrovými šípkami (č. S 1a až č. S 3b apod.); směrové šípky ukazují, pro který směr je signál určen.

(²) Při řízení provozu na křižovatce:

- a) signál s červeným světlem „Stůj!“ znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před hranicí křižovatky;
- b) signál se současně svítícím červeným a žlutým světlem „Pozor!“ znamená pro řidiče povinnost připravit se k jízdě;
- c) signál se zeleným plným kruhovým světlem „Volno“ znamená pro řidiče možnost pokračovat v jízdě Dodrží-li řidič ustanovení o odbočování, může přitom odbočit vpravo nebo vlevo. Řidič odbočující vlevo může být vyrozuměn o zastavení protijedoucích vozidel a tramvají jedoucích v obou směrech, kterým by jinak byl povinen dát přednost v jízdě, rozsvícením signálu pro opuštění křižovatky (č. S 4) umístěným v protilehlém rohu křižovatky;
- d) signál se žlutým světlem „Pozor!“ znamená pro řidiče povinnost zastavit vozidlo před hranicí křižovatky. Je-li však řidič při rozsvícení tohoto světla již tak těsně u hranice křižovatky, že by před ní nemohl bezpečně vozidlo zastavit, smí pokračovat v jízdě,

el signál se zelenou směrovou šípkou nebo šípkami znamená pro řidiče možnost pokračovat v jízdě jen ve směru, kterým šípka nebo šípky ukazují. Směruje-li zelená šípka vlevo, neplatí pro řidiče ustanovení § 15 odst. 4 o odbočování. Je-li signál doplněn současně svíticím žlutým světlem ve tvaru kráčejícího chodce (č. S 3c), upozorňuje toto světlo řidiče, že pojede do směru, v němž výjimečně křížuje přechod chodců ve volném směru.

(3) Na značení signálu doplňkové zelené šípky umístěného v úrovni signálu s červeným světlem a svíticího současně s červeným nebo žlutým světlem smí řidič jet jen ve směru, kterým šípka ukazuje. Přitom je povinen dát přednost v jízdě řidičům jedoucím ve volném směru a nesmí ohrozit chodce přecházející ve volném směru, kteří již vstoupili do vozovky.

(4) Tam, kde se užívá světelného rychlostního signálu s proměnným signálním znakem (č. S 8a) nebo rychlosťního signálu s více proměnnými signálními znaky (č. S 8b), označuje rozsvícená číslice rychlosť v kilometrech za hodinu, při jejímž dodržení dojede řidič k dalšímu světelnému signálu se světlem zeleným světlem.

(5) Používá-li se týž jízdní pruh střídavě pro jeden i druhý směr jízdy, je provoz na tomto jízdním pruhu řízen světelným signálem pro zakázaný vjezd (č. S 5a) a signálem pro volný vjezd do jízdního pruhu (č. S 5b). Při změně světí po dobu potřebnou k vyklizení signál pro zakázaný vjezd současně pro oba směry.

(6) Při řízení provozu před přechodem pro chodce nebo před příjezdem ke křižovatce anebo před nepřehledným místem platí obdobně ustanovení odstavce 2. Na signál „Stůj!“ popřípadě „Pozor!“ je řidič povinen zastavit vozidlo před příčnou čárou souvislou (č. V 6a a č. V 6b) a tam, kde taková čára není, před světelným signálem.

(7) Přerušované žluté světlo svíticí na křižovatce při vypnutí světelních signálů nebo ve spojení s dopravní značkou č. C 2 apod. anebo samostatně na jiných nebezpečných místech upozorňuje řidiče na nutnost zvýšené opatrnosti. Svítí-li toto světlo na křižovatce, nejde o křižovatku s řízeným provozem.

(8) Při řízení provozu při částečných uzavírákách silnice, při práci na silnici nebo z jiných důvodů se užívá přenosných signálních zařízení tříbarevné nebo dvoubarevné soustavy s plnými kruhovými světly. Ustanovení odstavce 2 pak platí obdobně. Na značení signálu „Stůj!“, popřípadě „Pozor!“ je řidič povinen zastavit vozidlo před světelným signálem.

(9) Ve zvláštních případech, například k bezpečení vjezdu tramvají na silnici se užívá červeného nepřerušovaného světla, jemuž předchází žluté nepřerušované světlo, řidič je povinen zasta-

vit vozidlo před příčnou čárou souvislou (č. V 6a a č. V 6b) a tam, kde taková čára není, před světelným signálem.

(10) Dvěma přerušovanými červenými světly umístěnými vedle sebe se zabezpečuje vjezd na silnici pro vozidla požární ochrany; řidič je povinen zastavit vozidlo před tímto světelným signálem.

(11) Pro chodce se užívá signálů dvoubarevné soustavy:

- signál s červeným světlem ve tvaru stojícího chodce (č. S 6a) „Stůj!“ znamená pro chodce, že nesmí vstupovat do vozovky; smí však dokončit přecházení na druhou stranu vozovky nebo na ostruvek ve vozovce;
- signál se zeleným světlem ve tvaru kráčejícího chodce (č. S 6b) „Volno“ znamená pro chodce, že může přecházet. Přerušované zelené světlo tohoto signálu upozorňuje chodce, že zelené světlo zakrátko zhasne.

(12) Tam, kde jsou zvláštní světelné signály pro chodce vybaveny tlačítkem, smí chodec po stisknutí tlačítka vstoupit do vozovky teprve na značení signálu „Volno“.

(13) Jsou-li na stozkách pro cyklisty zřízeny zvláštní světelné signály (č. S 7a, č. S 7b a č. S 7c), platí obdobně ustanovení odstavce 2. To platí i tehdy, je-li červené, žluté a zelené kruhové světlo doplněno jen bílou tabulkou s vyobrazením jízdního kola.

(14) Jsou-li zřízeny zvláštní signály pro tramvaje, pak jejich význam pro řidiče tramvají vypadá z toho, která světla jsou rozsvícena (č. S 9a až S 9g). Těchto signálů se může užít i na jízdních pruzích vyhrazených pro autobusy nebo trolejbusy, městské hromadné přepravy osob.

§ 40

Rízení provozu pokyny příslušníků

(1) Provoz řídí příslušník ve stejnokroji změnou postoje a pokyny paží; přitom zpravidla užívá směrovku, kterou drží v pravé ruce. Jeho pokyny znamenají pro řidiče i chodce.

- „Stůj!“ pro směr, ke kterému stojí příslušník čelem nebo zády; řidič je přitom povinen zastavit vozidlo před hranicí křižovatky;
- „Pozor!“ vztýčí-li příslušník paži nebo užívá-li směrovku, vztýčí-li předloktí pravé paže. Řidič jedoucí ze směru, pro který byl provoz předtím zastaven, je povinen se připravit k jízdě a řidič jedoucí ve směru předtím volném, je povinen zastavit vozidlo před hranicí křižovatky. Je-li však řidič již tak těsně u hranice křižovatky, že by před ní nemohl bezpečně zastavit vozidlo, smí pokračovat v jízdě;

- c) „Volno“ pro směr, ke kterému stojí bokem; řidič přitom pokračuje v jízdě. Dodrží-li ustanovení o odbočování, může odbočit vpravo nebo vlevo;
- d) má-li příslušník pravou paži předpaženu a levou upaženu, znamená to „Stůj“ pro řidiče přijíždějící směrem k zádům a pravému boku příslušníka a „Volno“ pro řidiče přijíždějící směrem k levému boku příslušníka. Řidičům přijíždějícím směrem k čelu příslušníka je dovoleno jen odbočovat vpravo. Chodci směří přecházet vozovku jen za zády příslušníka.

(²) Při pokynech „Stůj“ a „Volno“ může příslušník upažit obě nebo jednu paži; obě paže může připažit, postačí-li k řízení provozu postoj. To neplatí pro pokyn uvedený v odstavci 1 písm. d)

(³) Příslušník může při řízení provozu dávat kromě pokynů uvedených v odstavci 1 i jiné potřebné pokyny („Zrychlit jízdu!“ krčením upažené paže přes střed těla, „Zpomalit jízdu!“ kýváním upažené paže nahoru a dolů apod.). K zdůraznění svého pokynu může příslušník užít znamení píšťalkou.

(⁴) Ustanovení odstavců 1 až 3 platí i při řízení provozu orgánem vojenské pořádkové služby.

§ 41

Oprávnění k zastavování vozidel

(¹) Zastavovat vozidla směří jen:

- a) příslušníci ve stejnokroji;
- b) vojáci Pohraniční stráže ve stejnokroji v blízkosti státních hranic;
- c) členové Polnocné stráže Veřejné bezpečnosti;
- d) orgány vojenské pořádkové služby;
- e) jiné osoby, pro které toto oprávnění vyplývá z ustanovení této vyhlášky [^{§ 21 odst. 2 písm. d), § 30 odst. 2 písm. b), § 32 odst. 1, § 43 odst. 4, čl. 3 odst. 7 přílohy] a osoby příbrané k zajištění bezpečnosti silničního provozu nebo některých jízdních úkonů, jestliže to je nezbytně nutné.}

(²) Znamení k zastavení vozidla dávají osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) až d) vztýčením paže nebo zastavovacím terčem (č. Z 5a); za snížené viditelnosti dávají znamení k zastavení vozidla červeným světlem, kterým pohybují v horním příkrhu. Z jedoucího vozidla dávají toto znamení kýváním upažené paže nahoru a dolů nebo vysunutým zastavovacím terčem, popřípadě rozsvícením světelného nápisu „STOP“ umístěného na vozidle. Pro pracovníky dráhy platí při zastavování vozidel ustanovení § 21 odst. 2 písm. d). Jiné osoby uvedené v odstavci 1 písm. e) dávají znamení k zastavení vozidla vztýčenou paží; směří však též užívat zvláštního zastavovacího terče (č. Z 5b). Při trha-

cích pracích v kamenolomech apod. se užívá červeného praporku.

(³) Znamení k zastavení vozidla se musí dávat včas a zřetelně s ohledem na okolnosti silničního provozu tak, aby řidič mohl bezpečně zastavit vozidlo a aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti silničního provozu.

C A S T V

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ PRO NĚKTERÉ ÚČASTNÍKY SILNIČNÍHO PROVOZU

§ 42

Chodec

(¹) Chodec je povinen chodit po chodníku, a to vpravo; kde není chodník, je povinen chodit po levé krajnici. Plynulost silničního provozu nesmějí chodci onezovat zejména tím, že bezdůvodně vytvářejí skupiny. Jiní účastníci silničního provozu nesmějí chodníku užívat, pokud v této vyhlášce není stanoveno jinak.

(²) Chodec, který nese předmět, jímž by mohl ohrozit provoz na chodníku nebo na krajnici, je povinen, nebrání-li tomu zvláštní okolnosti, jít při levém okraji vozovky. Osoba, která se pohybuje pomocí ručního vozíku pro tělesně postižené osoby, smí užívat chodníku, krajnici nebo vozovky; jde-li o ruční vozík s pomocným motorkem, nesmí jeho rychlosť při jízdě po chodníku překročit 4 km za hodinu.

(³) Kde není chodník ani krajnice nebo je-li chodník nebo krajnice neschůdná, je chodec povinen jít, pokud tím není ohrožena jeho bezpečnost a nebrání-li tomu zvláštní okolnosti, co nejbliže při levém okraji vozovky. Osoba, která se pohybuje pomocí ručního vozíku s pomocným motorkem pro tělesně postižené osoby, je však vždy povinna jet při pravém okraji vozovky.

(⁴) Chodci směří jít po krajnici nebo při okraji vozovky nejvýše dva vedle sebe, pokud tím, zejména za snížené viditelnosti nebo za zvýšeného provozu, neohrozí nebo neomezí silniční provoz.

(⁵) Je-li v blízkosti křižovatka s provozem řízeným světelnými signály nebo přechod se světelnými signály pro chodce, směří chodci přecházet len po přechodu. Je-li v blízkosti nadchod nebo podchod, jsou chodci povinni je užívat. Dopravní značkou č. C 9 může být chodcům i v jiných případech přikázáno, aby užili přechodu, nadchodu nebo podchodu.

(⁶) Na vyznačeném přechodu pro chodce je chodec povinen přecházet v pravé polovině. Mimo vyznačené přechody smí přecházet vozovku jen kolmo ke směru silničního provozu. Před vstupem do vozovky je povinen se přesvědčit, zejména s ohledem na překážku, která mu popřípadě brání v rozhledu, zda tak může učinit bez nebezpečí. Jakmile

chodec vstoupí do vozovky, nesmí se tam bezdůvodně zdržovat nebo zastavovat. Chodec nesmí vstupovat do vozovky, přijíždějí-li vozidla s právem přednostní jízdy; nachází-li se na vozovce, je povinen jím uvolnit cestu.

(7) Chodci, kteří přecházejí na vyznačených přechodech, jsou povinni, vyžaduje-li to hustota a plynulosť provozu jedoucích vozidel, brát ohled na řidiče přijíždějících vozidel zejména tím, že nepřecházejí jednotlivě, ale většinou skupinách. To platí též, přecházejí-li chodci na křižovatce po nevyznačeném přechodu, včetně řidičům odbočujících na silnici, po které chodci přecházejí. V jiných případech směří chodci přecházet vozovku jen s ohledem na vzdálenost a rychlosť jízdy přijíždějících vozidel, a tak, aby řidiče těchto vozidel nedonutili ke změně směru nebo rychlosť jízdy.

(8) Pro chodce platí přiměřeně i ustanovení o železničních přejezdech (§ 21) a dopravních národních (§ 30).

(9) Ustanovení odstavců 1 až 8, pokud z nich nevyplývá jinak, platí i pro osobu, která vede psa, tlačí nebo táhne sáňky, dětský kočárek, vozík pro nemocné nebo tělesně postižené osoby nebo ruční vozík s celkovou šířkou menší než 80 cm.

(10) Osoby pracující na silnici nejsou povinny dodržovat ta ustanovení, u nichž to není možné pro povahu jejich práce, a jsou-li zřetelně označeny.

§ 43

Pochodující útvary

(1) Pochodující útvar (útvar ozbrojených sil, pořebební průvod apod.) musí být za snížené viditelnosti označen vpředu po obou stranách neoslňujícím bílým světlem a vzadu rovněž po obou stranách červeným světlem.

(2) Za dodržování ustanovení odstavce 1 a ustanovení uvedených v § 47 věta třetí odpovídá vedoucí pochodujícího útvaru.

(3) Organizovaná skupina školní mládeže smí jít nejvýše ve dvojstupnech a musí být doprovázena osobou starší 15 let, která je dostatečně způsobilá, aby na skupinu řádně dohlížela. Vozovky smí skupina užít jen tehdy, nemůže-li jít po chodníku nebo po levé krajinici. Musí-li užít vozovky, řidi se skupina též ustanoveními odstavců 1 a 2. Jiné skupiny školní mládeže nebo děti nepodléhajících školní docházce se řídí ustanoveními pro chodce.

(4) Osoba, která doprovádí organizovanou skupinu školní mládeže nebo skupinu dětí nepodléhajících povinné školní docházce, je oprávněna při přecházení vozovky zastavovat vozidla.

§ 44

Jízda na jízdním kole

(1) Cyklisty je povinen jet nebo vést jízdní kolo při pravém okraji vozovky; nejsou-li tím ohrožováni ani omezeni chodci.

vání ani omezování chodci, smí jízdní kolo vést i po chodníku a mimo obec smí k jízdě nebo vedení kola užívat i pravé krajnice.

(2) Cyklisté směří jet nebo mohou vést jízdní kolo jen jednotlivě za sebou. Cyklista nesmí jet bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, jet v těsné blízkosti za motorovým vozidlem, vést za jízdy druhé jízdní kolo, ruční vozík, psa nebo jiné zvíře a vozit předměty, které by znesnadňovaly řízení jízdního kola nebo ohrožovaly jiné osoby. Při jízdě musí mít cyklista nohy na šlapadlech. Na jednomístném jízdním kole není dovoleno jezdit ve dvou; je-li však jízdní kolo vybaveno pomocným sedadlem pro přepravu dítěte s pevnými opěrami pro nohy, smí osoba starší 18 let vézt osobu mladší 7 let.

(3) Osoby mladší 10 let směří na silnici (s výjimkou polních a lesních cest) jezdit na jízdním kole jen pod dohledem osoby starší 15 let, která je dostatečně způsobilá, aby na ně řádně dohlížela. Tim není dotčena zákonná odpovědnost za nezletilé děti.

(4) U jízdního kola se smí užívat přívěsného vozíku, který není širší než 80 cm, má vzdalu odrazku červené barvy a je spojen s jízdním kolem pevným spojovacím zařízením. Zakrývá-li přívěsný vozík nebo jeho náklad za snížené viditelnosti koncové červené světlo jízdního kola, musí být přívěsný vozík opatřen tímto světlem.

§ 45

Jízda s potahovými vozidly a ručními vozíky

(1) Vozkou smí být jen osoba starší 15 let. Vedle potahového vozidla smí jít vozka jen po pravé straně. Před opuštěním vozidla je povinen vozidlo zahradit, uvolnit vnitřní postraňky a na svahu zařídit kola.

(2) Osoba tlačící nebo táhnoucí ruční vozík o celkové šířce větší než 60 cm je povinna jít při pravém kraji vozovky a mimo obec smí užívat také pravé krajnice, nejsou-li tím ohrožování ani omezení chodci.

(3) Na silnicích označených jako silnice I. třídy (č. D 40a a č. D 40b) nebo jako dálková silnice pro mezinárodní provoz (č. D 41) je v době od 23 do 4 hodin zakázána jízda s potahovými vozidly a ručními vozíky uvedenými v předchozím odstavci.

§ 46

Jízda na zvířatech a vedení a hnání zvířat

(1) Na silnici s výjimkou polních a lesních cest smí jet na zvířeti jen jezdec starší 15 let. Je povinen jet při pravém okraji vozovky; mimo obec smí užívat také pravé krajnice, nejsou-li tím ohrožování ani omezení chodci. Jezdec na zvířatech směří jet jen jednotlivě za sebou; přitom směří vést jen jedno zvíře.

(2) Zvířata se směří vést jen tehdy, jsou-li k sobě spřežena, a to nejvíce po dvou. Na silnici se

směří zvítězata hnát jen tak, aby silniční provoz nebyl ohrožován a aby byl co nejméně omezován. Zvítězata musí být doprovázena potřebným počtem průvodců starších 15 let.

(3) Od soumraku do svítání je zakázáno užívat k jízdě na zvítězatech a k vedení a hnaní zvítězat silnic označených jako silnice I. třídy nebo II. třídy (č. D 40a, č. D 40b a č. D 40c) anebo jako dálková silnice pro mezinárodní provoz (č. D 41). Jinde musí být jezdec označen na levé straně neosložujícím bílým světlem. Útvar jezdců se musí označit obdobně jako pochodující útvar. Průvodce vedených a hnaných zvítězat musí být označen neosložujícím bílým světlem.

(4) Je zakázáno pobíhání domácích zvítězat po silnici.

§ 47

Společné ustanovení

Pokud z ustanovení této části nevyplývá něco jiného, platí pro jízdu na jízdním kole, s potahovými vozidly a ručními vozíky i pro jízdu na zvítězatech a pro vedení a hnaní zvítězat přiměřeně ustanovení části II a IV této vyhlášky. Pro jízdu na jízdním kole však neplatí ustanovení § 27 odst. 1. Pro pochodující útvary platí přiměřeně ustanovení § 8 až 11, § 13 až 17, § 19 až 21 a § 28 až 30 a části IV této vyhlášky.

ČÁST VI

ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O PROVOZU NA DÁLNICích A SILNÍCích PRO MOTOROVÁ VOZIDLA

§ 48

Základní ustanovení

Pro účely této vyhlášky se dálnici rozumí silnice označená dopravní značkou č. D 15a. Silnice pro motorová vozidla se rozumí silnice označená dopravní značkou č. D 16a. Ustanovení o provozu na dálnicích platí i pro silnice pro motorová vozidla, pokud není stanoveno jinak.

§ 49

Užívání dálnice

(1) Na dálnici je dovolen provoz jen motorovým vozidlům s konstrukční rychlosťí 50 km za hodinu a vyšší, je-li pro ně tato rychlosť povolena Řidičům na dálnici je zakázáno:

- a) zastavení a stání s vozidlem jinde než na místech vyznačených jako parkoviště. Při nouzovém stání (§ 20 odst. 5) je řidič povinen stát na krajnici a jen není-li to možné, na vozovce. Vždy je povinen takové vozidlo označit jako překážku silničního provozu; jde-li o motorové vozidlo povinně vybavené výstražným trojúhelníkem nebo jiným rovnocenným zařízením, je

řidič povinen trojúhelník nebo zařízení umístit ve vzdálenosti nejméně 100 m za vozidlem. Řidič je povinen takové vozidlo urychlěně odstranit nebo učinit opatření k jeho odstranění; nebude-li vozidlo odstraněno nejpozději za 3 hodiny, odstraní je organizace, které přísluší správa dálnice nebo silnice pro motorová vozidla, a to na náklad provozovatele vozidla;

- b) otáčení, couvání a vjíždění na střední dělicí pás včetně místa, kde je pás přerušen.

(2) Zjistí-li řidič během jízdy na vozidle nebo nákladu závadu, pro kterou nemůže dosáhnout na rovině rychlosťí nejméně 50 km za hodinu, musí dálnici opustit na nejbližším výjezdu z ní; silnici pro motorová vozidla musí opustit na nejbližším výjezdu z této silnice nebo na nejbližší křižovatce.

(3) Vlečením motorového vozidla je dovoleno jen tehdy, jestliže je to nutné k odstranění nepojízdného vozidla z dálnice; řidič musí s vlečeným vozidlem dálnici opustit na nejbližším výjezdu z dálnice a silnici pro motorová vozidla na nejbližším výjezdu z této silnice nebo na nejbližší křižovatce.

(4) V období od 15 dubna do 30. září je na dálnici zakázán provoz motorovým vozidlům o celkové hmotnosti vyšší než 3500 kg — s výjimkou autobusů — v poslední pracovní den před dnem pracovního klidu v době od 15 do 21 hodin, v první den pracovního klidu v době od 7 do 11 hodin a v poslední den pracovního klidu v době od 15 do 21 hodin.

§ 50

Vjíždění na dálnici a vyjíždění z ní

(1) Řidič smí na dálnici vjíždět a z dálnice vyjíždět jen na místech k tomu určených.

(2) Při vjíždění na dálnici je řidič povinen dát přednost v jízdě vozidlům, která jedou po dálnici.

(3) Při vyjíždění z dálnice je řidič povinen se včas zařadit do jízdního pruhu, který odpovídá výjezdu z dálnice, a co nejdříve vjet na zvláštní jízdní pruh určený pro vyjíždění z dálnice (odbočovací pruh).

§ 51

Platnost ostatních ustanovení vyhlášky pro provoz na dálnici

Není-li v této části stanoveno jinak, platí pro provoz na dálnici a silnici pro motorová vozidla ostatní ustanovení této vyhlášky.

ČÁST VII

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 52

Pořádání podniků na silnici

(1) Hry a sport na silnici je možno provozovat pouze na základě zvláštního povolení.

(²) K pořádání závodů, soutěží a obdobných podniků na silnici, kterými by mohla být ohrožena bezpečnost a plynulost silničního provozu, uděluje povolení okresní dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti, nepřesahuje-li podnik jeho obvod. Jinak krajský dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti příslušný podle místa, kde podnik začíná, a to vždy po předchozím projednání s příslušným národním výborem. Ve zvláště závažných případech může povolení udělit ministerstvo vnitra České socialistické republiky nebo ministerstvo vnitra Slovenské socialistické republiky, popřípadě federální ministerstvo vnitra; jde-li o dálnici, uděluje se povolení po projednání s federálním ministerstvem dopravy. V povolení musí být stanoveny podmínky pro zajistění bezpečnosti silničního provozu.

(³) V žádosti o povolení podniku uvedeného v odstavci 1 musí být uveden zejména účel a doba konání podniku, návrh trasy s výchozím a cílovým místem, počet účastníků, odpovědný vedoucí a způsob zajistění pořadatelské služby.

(⁴) Má-li být při pořádání podniku povolena uzavírka nebo objížďka, platí obdobně ustanovení § 38 odst. 3.

(⁵) Způsob zabezpečení motoristických a podobných podniků stanoví zvláštní předpis.

§ 53

Platnost vyhlášky pro některé druhy vozidel

Není-li v této vyhlášce stanoveno jinak, ustanovení platná

- a) pro motorová vozidla se vztahuje též na trolejbusy, na motorové dopravní vozíky i ruční motorové vozíky a na zvláštní motorová vozidla;
- b) pro přívěsy se vztahuje též na návěsy;
- c) pro motocykly se vztahuje též na skútry, mopedy a jízdní kola s pomocným motorkem.

§ 54

Výjimky

(¹) Výjimku z této vyhlášky může v jednotlivých případech nebo pro jednotlivé skupiny případu anebo pro určitou silnici povolit příslušný dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti, popřípadě ministerstvo vnitra České socialistické republiky nebo ministerstvo vnitra Slovenské socialistické republiky. Výjimku celostátního rozsahu povoluje federální ministerstvo vnitra. Je-li nutno povolení výjimky uvést ve všeobecnou známost, učiní se tak způsobem odpovídajícím rozsahu povolené výjimky.

(²) Výjimky z místní úpravy silničního provozu povoluje ten orgán, který místní úpravu stanovil; je-li tímto orgánem dopravní inspektorát Veřejné bezpečnosti, rozhoduje po předchozím projednání s příslušným národním výborem a je-li jím národní výbor, rozhoduje po předchozím souhlasu příslušného dopravního inspektorátu Veřejné bezpečnosti.

(³) Výjimku, které je v silničním provozu okamžitě třeba, může povolit také příslušník na místě samém.

(⁴) Povolených výjimek se smí užívat jen v miře nevyhnutelně nutné, s ohledem na okolnosti a ostatní účastníky silničního provozu.

(⁵) O povolení zvláštního užívání silnice, zejména přepravy zvláště těžkých nebo rozměrných předmětů a užívání vozidel, jejichž rozměry nebo hmotnost přesahují stanovenou míru, platí zvláštní předpisy.

(⁶) Zvláštního označení vozidel č. O 2a a č. O 2b smí užívat jen osoby, které je obdrží od příslušné organizace Svatého invalidů. Řidiči vozidel s označením č. O 2a nemusí v jednotlivých případech dodržovat zákaz stání vyplývající ze značky č. B 29, jestliže je to naléhavě nutné, a to jen na dobu nezbytně potřebnou a nedojde-li tím k ohrožení bezpečnosti silničního provozu. K výjimkám trvalé povahy musí být vyžádáno povolení podle odstavce 1, popřípadě 2. O zřizování vyhrazených parkovišť pro tyto osoby platí ustanovení § 38 odst. 5.

§ 55

Přechodné a zrušovací ustanovení

(¹) Dopravní značky a dopravní zařízení nově stanovené v této vyhlášce musí být zavedeny postupně podle dopravního významu silnic nejpozději do 31. prosince 1979. Do té doby současně platí dopravní značky a dopravní zařízení v dosavadní úpravě.

(²) Zrušuje se:

- a) vyhláška ministerstva vnitra č. 80/1966 Sb., o pravidlech silničního provozu, ve znění vyhlášky federálního ministerstva vnitra č. 42/1971 Sb. včetně přílohy;
- b) rozhodnutí ministra vnitra Československé socialistické republiky ze dne 19. listopadu 1969 č. Sv-2434/40-69 registrované v částce 48 Sbírky zákonů, ročník 1969.

§ 56

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1978

První náměstek ministra.

genmjr. Ing. Hanuliak v. r.

OZNÁMENÍ O VÝDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Federální ministerstvo dopravy

vydalo výnos ze dne 4. července 1975, čj. 15 355/75-25, kterým se stanoví výzbroj a výstroj Sboru ozbrojené ochrany železnic a zásady výcviku a výkonu služby jeho příslušníků.

'Výnos nabývá účinnosti 1. srpna 1975; byl uveřejněn v č. 14 Věstníku dopravy, ročník 1975. Do Věstníku dopravy lze nahlédnout na odborech dopravy krajských národních výborů a na zvláštním odboru federálního ministerstva dopravy.

Federální ministerstvo financí

spolu s ministerstvy financí republik vydalo podle § 9 odst. 3 a 4 zákona č. 134/1970 Sb., o pravidlech státního rozpočtu československé federace a o zásadách hospodaření s rozpočtovými prostředky státních rozpočtů federace a republik, a podle § 19 odst. 1 písm. f) zákona č. 145/1970 Sb., o národnostohospodářském plánování, a spolu se Státní plánovací komisí v souladu s jednotnými metodickými pokyny pro vypracování návrhů prováděcích plánů

1. **Pokyny pro vypracování návrhů rozpočtů a finančních plánů (dále jen „Pokyny“)** a
2. **Rozpočtovou skladbu pro ústředně řízené organizace (dále jen „Rozpočtová skladba“).**

Pokyny upravují zejména způsob sestavování a předkládání návrhů rozpočtů a finančních plánů a prováděcích finančních plánů, postup při rozpisu závazných úkolů, závazných limitů a orientačních ukazatelů. Řídí se jimi ministerstva a ostatní ústřední orgány, orgány středního článku řízení a organizace.

Pokyny platí pro vypracování návrhů rozpočtů a finančních plánů a prováděcích finančních plánů na rok 1976 a další léta 6. pětiletého plánu.

Pokyny a rozpočtová skladba byly rozeslány všem ministerstvům a ostatním ústředním orgánům federace a republik; lze do nich nahlédnout ve federálním ministerstvu financí, v ministerstvu financí ČSR a v ministerstvu financí SSR. Kromě toho byly vydány tiskem.

Federální ministerstvo financí

vydalo

- podle § 19 zákona č. 73/1952 Sb., o dani z obratu, pod čj. VI/2-1995/75 ze dne 25. června 1975 výnos, kterým stanoví daňový režim pro krajské inženýrské organizace, investorské útvary (samostatné organizace) a projektové organizace při nákupu technologického zařízení pro činnost související s dodávkami a kompletační stavbou
- podle § 19 zákona č. 73/1952 Sb., o dani z obratu, pod čj. VI/2-13 748/75 ze dne 14. července 1975 III. Změny a doplňky sazebníku daně z obratu platného od 1. ledna 1974 platné od 14. července 1975
- podle § 19 zákona č. 73/1952 Sb., o dani z obratu, pod čj. VI/2-16 366/75 ze dne 14. července 1975 výnos, kterým stanovilo sazby daně z obratu u kožešnických výrobků zhodovovaných na zakázku n. p. KARA, Trutnov a n. p. Kožářské závody, Liptovský Mikuláš platné od 15. července 1975
- podle § 19 zákona č. 73/1952 Sb., o dani z obratu, pod čj. VI/2-16 367/75 ze dne 14. července 1975 doplněk Seznamu oborů a skupin výrobků, u nichž se s účinností od 1. ledna 1974 odvádí daň rozdílem mezi MC a VC, příp. sníženou o obchodní srážku (výnos federálního ministerstva financí čj. VI/2-29 187/73 z 27. prosince 1973).

Uvedené výnosy budou publikovány ve Finančním zpravodaji a lze do nich nahlédnout u okresních a krajských finančních správ a ministerstev financí ČSR a SSR.

Federální ministerstvo hutnického a těžkého strojírenství a federální ministerstvo všeobecného strojírenství

vydala podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, ve znění zákona č. 158/1973 Sb. **výnos č. 3/1975 ze dne 2. června 1975, kterým se mění a doplňuje výnos federálního ministerstva hutnického a strojírenství č. 3/1973 ze dne 7. 6. 1973 o odměňování dělníků v organizacích v působnosti federálního ministerstva hutnického a strojírenství**

Výnos byl vydán v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a s ústředním výborem Odborového svazu pracovníků kovopřímyslu; obsahuje změny a doplňky, kterými se původní ustanovení výnosu FMHS č. 3/73 upřesňují a doplňují tak, aby jejich výklad byl jednoznačný a v praxi zajišťoval objektivní řízení mzdrové politiky při odměňování dělníků. Výnos nabývá účinnosti v organizacích, ve kterých platí výnos FMHS č. 3/73 dnem 1. července 1975, v ostatních organizacích dnem, který stanoví příslušné ministerstvo.

Výnos bude registrován ve Zpravodaji FMHTS a Věstníku FMVS a lze do něj nahlédnout na federálním ministerstvu hutnického a těžkého strojírenství, federálním ministerstvu všeobecného strojírenství a ve výrobně hospodářských jednotkách a organizacích přímo řízených těmito ministerstvy.

Státní plánovací komise

vydala ve spolupráci s Českou plánovací komisí a Slovenskou plánovací komisí podle § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 145/1970 Sb., o národnohospodářském plánování, **Dodatek k jednotným metodickým pokynům pro vypracování návrhu pětiletého plánu na léta 1976—1980 (č. 91 348/75); dodatek k části „Finanční plán“** vydala spolu s federálním ministerstvem financí a s ministerstvem financí republiky.

Tímto dodatkovem byly stanoveny dílčí úpravy jednotných metodických pokynů pro vypracování návrhu pětiletého plánu na léta 1976—1980 (č. 52 240/74), jejichž vydání bylo oznámeno v částce 11/1975 Sb., které zabezpečují opatření vyplývající ze Souhrnného dokumentu o soustavě plánovitěho řízení národního hospodářství pro období šesté pětiletky a související těž se změnami rozpočtové skladby od roku 1976.

Dodatek byl zaslán všem federálním ústředním orgánům a ústředním orgánům republik a krajským národním výborům s tím, aby informovaly podřízené orgány středního článku řízení a socialistické organizace o provedených úpravách.

Ministerstvo práce a sociálních věcí České socialistické republiky

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a s Českým výborem odborového svazu pracovníků státních orgánů, peněžnictví a zahraničního obchodu **výnos ze dne 30. června 1975 čj. IX/2-1405-16.6.75, kterým se mění a doplňuje výnos ze dne 1. 7. 1971, čj. VI/3-1405-30.6.71, o úpravě platových poměrů zdravotnických pracovníků v zařízeních sociálního zabezpečení.**

Výnosem, který nabyl účinnosti dnem 1. července 1975, byly platově zvýhodněny sanitáři pro zvlášť náročné práce, u nichž těžší práce spočívá ve zvlášť obtížných a fyzicky namáhavých pracích v ústavech sociální péče spojených se zvedáním a přenášením imobilních osob.

Výnos, do něhož lze nahlédnout v ministerstvu práce a sociálních věcí České socialistické republiky a u odboru sociálních věcí a pracovních sil KNV (u odboru sociálních věcí NVP), bude uveřejněn v částce 12/1975 Zpravodaje ministerstva práce a sociálních věcí České socialistické republiky.

Ministerstvo vnitra České socialistické republiky

vydalo podle § 31 odst. 1 písm. f) zákona ČNR č. 97/1974 Sb., o archivnictví, **Směrnice ze dne 20. června 1975 o ukládání archiválií do archivů.**

Směrnice upravuje s ohledem na zajištění optimálních podmínek pro všeobecné využívání archiválií a jejich bezpečné zachování účelný způsob jejich ukládání do archivů.

Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1975 a jsou uveřejněny v plném znění pod pořadovým číslem 6, částka 5, ročník 1975 Ústředního věstníku ČSR.

Ministerstvo vnitra České socialistické republiky

vydalo podle § 31 odst. 1 písm. e) zákona ČNR č. 97/1974 Sb., o archivnictví, **Směrnice ze dne 20. června 1975 o využívání archiválií.**

Směrnice upravuje podmínky a způsob využívání archiválií uložených v archivech a v kulturních a kulturně výchovných organizacích a zařízeních

Směrnice nabývají účinnosti dnem 1. srpna 1975 a jsou uveřejněny v plném znění pod pořadovým číslem 7, částka 5, ročník 1975 Ústředního věstníku ČSR.

Ministerstvo zdravotnictví České socialistické republiky — hlavní hygienik České socialistické republiky

vydal podle § 71 odst. 2 písm. a) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, se zřetelem na § 7 odst. 3 vyhlášky č. 46/1966 Sb., o opatřeních proti přenosným nemocem, **výnos o přeočkování, popř. očkování proti spalničkám.**

. Podle výnosu se provede přeočkování proti spalničkám u všech dětí, které budou ve školním roce 1975/1976 zapsány do prvního ročníku povinné školní docházky. Pokud tyto děti dosud proti spalničkám očkovány nebyly, provede se u nich základní očkování. Toto přeočkování, popř. očkování se provede v měsících září až prosinec 1975. Přeočkování, popř. očkování je možno z vážných důvodů, zejména při nepříznivé epidemiologické situaci, provést i po uplynutí shora stanoveného termínu, musí se však ukončit ve školním roce 1975/1976.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. května 1975, je uveřejněn ve Věstníku ministerstva zdravotnictví ČSR pod č. 12 v částce 3—7 ročníku 1975.

Do výnosu lze nahlédnout u ministerstva zdravotnictví ČSR, u odboru zdravotnictví krajských národních výborů a u krajských hygieniků a okresních hygieniků.

Český úřad geodetický a kartografický

vydal podle § 22 písm. a) zákona č. 46/1971 Sb., o geodézii a kartografii, **výnos ze dne 14. července 1975 čj. 4898/1975-22 o vybudování místního souřadnicového systému S — Praha a jeho územním vymezení.**

Výnosem se na území hlavního města Prahy zavádí místní souřadnicový systém S — Praha, který slouží pro geodetické práce při výstavbě metra popřípadě při další výstavbě vyžadující provedení geodetických prací mimořádné přesnosti. Využívat systém S — Praha mohou organizace národního hospodářství oprávněné provádět geodetické práce.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. září 1975. Je uveřejněn v č. 5/1975 Zpravodaje Českého úřadu geodetického a kartografického a lze do něj nahlédnout u tohoto úřadu a u Geodetické a kartografické správy pro Středočeský kraj a pro hlavní město Prahu v Praze.

Ministerstvo školství Slovenské socialistické republiky

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, a podle § 239 zákoníku práce v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí SSR a Slovenským výborem odborového svazu pracovníků školství a vědy **výnos ze dne 20. ledna 1975 čj. 563/1975-IX/3, kterým se vydává platový řád pro učitele Ústředního ústavu pro vzdělávání učitelů v Bratislavě.**

Výnosem se stanoví platový řád učitelů (řádných profesorů, mimořádných profesorů, docentů, odborných asistentů, instruktorů) Ústředního ústavu pro vzdělávání učitelů. Přílohou výnosu je nomenklatura funkcí učitelů Ústředního ústavu pro vzdělávání učitelů.

Do výnosu lze nahlédnout na ministerstvu školství SSR a v Ústředním ústavu pro vzdělávání učitelů v Bratislavě.

Ministerstvo školství Slovenské socialistické republiky

vydalo v dohodě s ministerstvem zdravotnictví SSR, ministerstvem práce a sociálních věcí SSR a se Slovenským výborem odborového svazu pracovníků školství a vědy podle § 31 odst. 2 zákona č. 186/1960 Sb., o soustavě výchovy a vzdělávání (školský zákon), **výnos ze dne 11. června 1975 čj. 6829/1975-A/IV, kterým se mění a doplňuje výnos o kvalifikaci výchovných pracovníků na školách a výchovných zařízeních.**

Výnos mění a doplňuje výnos ze dne 8. září 1972 čj. 9436/1972-A/IV-1 o kvalifikaci výchovných pracovníků na školách a výchovných zařízeních (časopis „Zvesti MŠ a MK SSR“ 1972, str. 127, reg. v částce 24/1972 Sb.). Novelizací se ukládá učitelům působícím na škole s vyučovacím jazykem slovenským, kteří získali požadované vzdělání na škole s jiným vyučovacím jazykem, povinnost prokázat znalost slovenského jazyka zkouškou. Výnos současně mění a doplňuje přílohu „Kvalifikační předpoklady vzdělání pro vyučování na školách poskytujících základní, střední nebo vyšší vzdělání a pro výchovnou práci ve výchovných zařízeních“.

Výnos je uveřejněn v časopise „Zvesti Ministerstva školství a Ministerstva kultury SSR“, v sešitě 7 ze dne 31. července 1975; lze do něj nahlédnout ve všech odborech školství ONV a KNV a NV hlavního města SSR Bratislavu.

Ministerstvo zdravotnictví Slovenské socialistické republiky — hlavní hygiénik Slovenské socialistické republiky

vydal podle § 71 odst. 3 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, a podle § 7 odst. 3 a § 11 vyhlášky č. 46/1966 Sb., o opatřeních proti přenosným nemocem, **výnos ze dne 23. prosince 1974 čj. Z-1228/1975-B/3-371.4-10 o očkování proti přenosné dětské obrně**.

Výnos stanoví, kdy se toto očkování provede a které děti mu podléhají.

Tento výnos byl uveřejněn v částce 22—23/1974 Věstníku ministerstva zdravotnictví SSR a lze do něj nahlédnout na ministerstvu zdravotnictví SSR, v odborech zdravotnictví KNV, odborech sociálních věcí a zdravotnictví ONV a v ústavech národního zdraví.

Ministerstvo zdravotnictví Slovenské socialistické republiky

vydalo podle § 25 a § 70 odst. 1 písm. c) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, v dohodě s ministerstvem financí SSR a ministerstvem práce a sociálních věcí SSR **výnos ze dne 23. ledna 1975 čj. Z-805/1975-C/23 o manipulaci a hospodaření s penězi nemocných a stanovení náhrad při léčbě prací**.

Výnos se vztahuje na všechna zdravotnická zařízení léčebně preventivní péče a výzkumné ústavy ministerstva zdravotnictví SSR s lůžkovou částí. Stanoví způsob manipulace a hospodaření s penězi nemocných, které si tito přinesli s sebou do zdravotnického zařízení, které získali během pobytu v něm ze zdrojů mimo zařízení nebo které získali nemocní při léčbě prací.

Tímto výnosem se zrušují směrnice ministerstva zdravotnictví č. 29/1962 Věstníku MZ o hospodaření s penězi nemocných a stanovení náhrad za práci nemocných při léčbě v psychiatrických zařízeních a v podobných zdravotnických zařízeních.

Výnos byl uveřejněn v částce 22—23/1974 Věstníku ministerstva zdravotnictví SSR a lze do něj nahlédnout na ministerstvu zdravotnictví SSR, v odborech zdravotnictví KNV, odborech sociálních věcí a zdravotnictví ONV a v ústavech národního zdraví.

Cena je stanovena včetně dvoudílné přílohy

Vydavatel: Federální statistický úřad — Redakce 118 18 Praha 1 Malá Strana, Tržiště 9 telefon 53 38 41 až 49 — Administrace, Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, n. p., 118 18 Praha 1 Malá Strana Tržiště 9 — telefon 53 38 41 až 49 — Vychází podle potřeby — Roční předplatné je stanoveno za dodávku kompletovaného ročníku včetně rejstříku podle výměru ČČD č. 1648/22/71 a řČO č. 700 C/71 MC ze dne 22. 10. 1971 — Roční předplatné čini 88,— Kčs a vybírá se v I. čtvrtletí — Zrušení odběru se uzavárá jen ke konci každého kalendářního čtvrtleti, nejdříve již 10 dnů před stanoveným datem — Frankované reklamace se uznávají jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované čísly — Účet pro předplatné: ŠDCs Praha 1 — účet č. 10 11 0328 1 — Novinová vazba povolena poštou Praha 07 číslo 313-348 Be 55 — Tiskárna Sjúthi tiskárna, n. p., Praha 1 Malá Strana, Karmelitská 8.

Dohledatel pošta Praha 07